Sprawozdanie administracyjne

Wydziału Powiatowego powiatu świeckiego

za czas od 1 kwietnia 1933 r. do 31 marca 1934 r

1934

Druk: „Drukarnia Powiatowa", Franciszek Domachowski, Świecie n. W.

Stosownie do § 127 ustęp 2 ordynacji powiatowej z dnia 13 12. 1872 r. w brzmieniu ustawy z dnia 19. 3. 1881 Wydział Powiatowy przedkłada Radzie Powiatowej następujące sprawozdanie za czas od 1. kwietnia 1933 r. do 31. III. 1934 r.

I. Statystyka.

1. **Obszar:** powierzchnia powiatu wynosi 1.600,885 km².

2. **Ludność:** według spisu z dnia 9. 12. 1931 r. (z uwzględnieniem powstałych zmian na skutek zmiany granic) . . . . 91.428 dusz

Z tego przypada na: a) miasto Swiecie . . . . 8.164 „
b) miasto Nowe . . . . 4 654 „
c) gminy wiejskie . . . . 66.847 „
d) obszary dworskie . . . . 11.763 „

3. **Budynków:** mieszkalnych ogółem . . . . 11.355 „

4. **Rolnictwo:**

a) **Gospodarstw rolnych było:**
1. powyżej 50 ha 200 gosp. obsz. ziemi ornej . . . . . 24.987.09 ha
2. poniżej 50 ha 8729 gosp. obsz. ziemi ornej . . . . . 51.367,29 ha

b) **Zwierząt domowych było:**
1. koni 14.291
2. bydła rogatego 34.242
3. trzody chlewnej 48.877
4. owiec, baranów, tryków, skopów . . . 9.144
5. kóz i kozłów 3.567

5. **Gminy wyznaniowe:**

a) Rzymsko-katolickie:
1. Drzycim, dek. Swiecie
2. Gruczno, dek. Swiecie
3. Jeżewo, dek. Swiecie
4. Niewieścin, dek. Swiecie
5. Przysiersk, dek. Swiecie
6. Polskie Łąkie, dek. Swiecie
7. Pruszcz, dek. Swiecie
8. Swiekatowo, dek. Swiecie.
9. Swiecie, dek. Swiecie
10. Topolno, dek. Swiecie
11. Bzowo, dek. Nowe
12. Górna Grupa, dek. Nowe
13. Lipinki, dek. Nowe
14. Nowe, dek. Nowe
15. Płochocin dek. Nowe
16. Pieniążkowo, dek. Nowe
17. Warlubie, dek. Nowe
18. Wielki Komorsk, dek. Nowe
19. Wielki Lubień, dek. Nowe
20. Serock, dek. Fordon p. Bydgoszcz
21. Osie, dek. Czersk p. Chojnice
22. Lniano, dek. Tuchola

b) Ewangelickie:
1 Bukowiec
2. Dólsk
3. Dworzysko
4. Górna Grupa
5. Gruczno
6. Jeziorki
7. Jeżewo
8. Lniano
9. Nowe
10. Osie
11. Przewodnik
12. Swiecie
13. Warlubie
14. Wałdowo

c) Baptystów:
1. Bukowiec
2. Chrystkowo

d) Menonitów:
1. Grupa
2. Mątawy

6. **Przemysł i rzemiosło:**

1. rzeźnictw 137
2. krawiectw 128
3. szewców 192
4. stolarstw 167
5. kołodziejstw . . . 86
6. kowali 185
7. ślusarstw 32
8. siodlarstw 37
9. koszykarstw . . . 5
10. malarzy 29

11.	bednarstw	7
12.	murarzy	49
13.	tokarstw	2
14.	piekarstw	81
15.	cholewkarstwo	1
16.	fryzjerstw	54
17.	garbarstwo	1
18.	szczotkarstw	2
19.	zegarmistrzostw	15
20.	blacharstw	5
21.	dekarzy	3
22.	szklarzy	6
23.	cukierników	8
24.	garncarstw	6
25.	cieśli	24
26.	rzeźbiarstwo	4
27.	fotograf	6
28.	kotlarz	1
29.	brukarz	3
30.	zdun	2
31.	lakiernik	1
32.	powroźnik	1
33.	introligator	1
34.	studniarz	1
35.	tartaków	28
36.	fabryk mebli	3
37.	cegielni	5
38.	fabryk cementowych	2
39.	gorzelni	36
40.	młynów	33
41.	młynów parowych	3
42.	młynów motorowych	1
43.	młynów wodnych	5
44.	wiatraków	18
45.	mleczarni	25
46.	suszarni ziemniaków	9
47.	śrótownik	7
48.	elektrownie	2
49.	drukarnie	4
50.	gazownia	1
51.	cukrownia	1
52.	przemysł chemiczny	2
53.	przemysł maszyn elek.	4
54.	przemysł muzyczny	1
55.	fabr. octu i musztardy	1
56.	rzeźbiarstwo	1
57.	fabr. grzejników elek.	1
58.	czyszczalnia zboża	1
59.	wyrób wody sodowej	3
60.	olejarnie	1
61.	fabr. Bacon	1
62.	rzeźnia miejska	1
63.	kanalizacja	1
64.	wodociągi	2

II. Wydział Powiatowy.

a) Przewodniczący: Starosta Powiatowy Stanisław Krawczyk,
b) Zastępca Przewodniczącego: Andrzej Buczak, referendarz,
c) Członkowie: Januszewski, Kikulski, Koczorowski, Parczewski, Wiecki, Buczkowski.

Ustawą z dnia 23. III. 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. nr. 35 poz. 294/33) zniesiono stanowisko deputowanych.

Dotychczasowy członek Wydziału Powiatowego p. Kostka burmistrz ze Swiecia złożył mandat z uwagi na postan. ustawy o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego z dnia 23. III 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35 poz. 294/33) według których członkowie zarządów miejskich nie mogą wchodzić w skład wydziałów powiatowych. W miejsce jego wszedł p. notarjusz Buczkowski ze Swiecia.

Wydział Powiatowy odbył 11 zebrań na których załatwiono 1401 spraw i które dotyczyły:

1.	wójtostw	4
2.	gminno-ubogich	93
3.	szkolnych	6
4.	pożarnictwa	2
5.	budownictwa	41
6.	postępowania dyscyplinarnego	2
7.	budżetu Wydziału Powiat.	68
8.	spraw personalnych urzędników Wydziału Powiatowego.	99
9.	różnych subwencji.	62
10.	sanitarno-weterynaryjn.	68
11.	komunalnej Kasy Oszczędn. powiatu świeckiego	10
12.	policji drogowej	2
13.	nadzoru nad gminami	83
14.	odwołań od wymiaru podatków, próśb, umorzenia i odroczenia	793
15.	rolnictwa	5
16.	próśb o udzielenie stypendjum	5
17.	położnych	5
18.	spraw przewłaszczeniowych	31
19.	administr. spornych	2
20.	rozmaitych	20
	Razem:	1.401

III. Rada Powiatowa.

W składzie rady powiatowej zaszły zmiany następujące:

Złożyli mandaty: pp. Osicki Dyonizy, Osie
Rybicki Piotr, Jastrzębie
Wilkowski Teofil, Wierzchy

W miejsce Osickiego wszedł do rady powiatowej p. Grabski z Osia, w miejsce Rybickiego p. Wiśniewski Konstanty, Wery, w miejsce Wilkowskiego p. Kuzimski Paweł, Stara Rzeka.

Ustawą z dnia 23. III. 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35 poz. 294/33) nazwę sejmik powiatowy zmieniono na radę powiatową.

W roku sprawozdawczym odbyły się 2 posiedzenia (12. VII. 1933 r. i 28. II. 1934 r.) na których załatwiono 40 spraw. Najważniejsze z nich są:

1. zaciągnięcie pożyczki w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu w wysokości 40.000 zł. na skonwertowanie zadłużenia w rachunku bieżącym i na prace doraźne dla bezrobotnych.
2. uchwalenie regulaminu dla Sierocinca Powiatowego.
3. przyjęcie i uznanie bilansu rachunków zysków i strat oraz podziału czystego zysku Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu świeckiego per 31. 12. 1933 r.
4. uchwalenie nowego regulaminu i instrukcji dla powiatowej komisji rewizyjnej.
5. zaciągnięcie pożyczki we Funduszu Pracy w wysokości 29.000 zł. na zatrudnienie bezrobotnych.
6. uchwalenie regulaminu o stosunkach służbowych i emerytalnych urzędników powiatowego związku samorządowego.
7. uchwalenie budżetu: a) administracyjn. w wysok. . . . . 599.808,— zł.
   b) Szpitala Powiat „ . . . . 93.261,— „
   c) Sierocinca Pow. „ . . . . 12.773,— „
   d) Zakładu Opieki Społ. „ . . . . 28.420,— „
8. uchwalenie statutu o opłatach za badanie zwierząt rzeźnych i mięsa.
9. uzupełn. komisję Zakładu Opieki Społecznej w Gołuszycach przez wybór p. M. Gołębiewskiego z Małociechowa.
10. udzielone absolutorjum Wydziałowi Powiat. i uznanie zamknięcia rachunkowego Wydz. Powiat. i zakładów powiatowych za rok 1932/33 za rzetelne.

IV. Najważniejsze komisje powiatowe:

1. Komisja Rewizyjna Kasy.

1. Gołębiewski Mieczysław, Małociechowo przewodn.
2. Kralewski August, Swiecie zastępca
3. Rozenkiewicz Stanisław, Łążek.

2. Komisja poboru rekruta.

1. na obwód Swiecie Stanisław Kostka Swiecie.
   „ „ „ Wincenty Nastróżny, Laskowice
2. „ „ Nowe Franc. Szróbka, Bzowo
   „ „ „ Franc. Pulkowski, Wl. Komorsk
3. „ „ Bukowiec Konst. Januszewski, Karolewo
   „ „ „ Aleks. Guczalski, Przysiersk
4. „ „ Osie M. Szamlewski, Osie
5. „ „ Pruszcz Florjan Zenker, Pruszcz
   „ „ „ Juljan Krzyżanowski, Gruczno.

3. Komisja poboru koni wojskowych.

1. Franciszek Esden-Tempski, Ostrowite
2. Stanisław Kufel, Gacki
3. Juljan Borkowski, Nowe
4. Franc. Pulkowski, Wl. Komorsk
5. Feliks Kikulski, Dragacz
6. Franc. Szróbka, Bzowo
7. Jan Kikulski, Dragacz
8. Józef Kałdowski, D. Grupa
9. Jan Dobrzyński, St. Marzy
10. Józef Trochowski, Bzowo

4. Komisja do oszacowania szkód polnych.

1. Czajkowski, Płochocin
2. Januszewski, Karolewo
3. M. Kulczyk, Sucha
4. J. Trochowski, Bzowo
5. Roszczynialski, Zulawy
6. Fr. Dunajski, Swiecie Wybud.

Zastępcy.

1. Piechocki, Komorsk
2. Dobrzyński, Grupa
3. Afelt, Przysiersk
4. Kaszubowski, Warlubie
5. Szulc, Niem. Łąkie

5. Komisja Opieki Społecznej.

Z ramienia Wydziału Powiatowego wchodzą:
1. Franciszek Koczorowski, Taszewskie Pole
2. Tadeusz Parczewski, Belno

Jako opiekunowie społeczni.
1. Bernard Truhn, Osie
2. Juljan Narloch, Wl. Komorsk
3. Kowalska, Przechowo

6. Komisja Szacunkowa nowopowstałych budynków.

1. Franciszek Koczorowski, Taszewskie Pole
2. Józef Zborowski, Jędrzejewo

7. Komisja Oświatowa.

W skład Powiatowej Komisji Oświatowej wchodzą:
1. Starosta Powiatowy jako przewodniczący
2. Inspektor Szkolny, jako zastępca przewodniczącego
3. 2 przedstawicieli Wydziału Powiatowego
4. 2 delegatów organizacji zawodowych nauczyc. szkół powszech.
5. Przedstawiciele organizacji kulturalno-oświatowych
6. 2 przedstawicieli nauczyc. szkół średnich.

Mandaty członków trwają jeden rok.

8. Komisja Szacunkowa podatku dochodowego.

1. Franciszek Wiecki, Nowy Jasiniec
2. Feliks Kikulski, Dragacz
3. Esden-Tempski, Ostrowite

Zastępcy.

1. Kruczkowski, Drzycim
2. Czajkowski, Płochocin
3. Pulkowski, Wl. Komorsk

9. Rada szpitalna.

Z ramienia Rady Powiatowej wchodzą:
1. Medard Ratkowski, Drzycim
2. Dr. Jettke, Laskowice

10. Rada Szkolna Powiatowa.

Z ramienia Rady Powiatowej wchodzą:
1. Józef Zborowski, Jędrzejewo
2. Feliks Kikulski, Dragacz
3. Ks. prob. Sarnowski, Serock
4. Fr. Koczorowski, Taszewskie Pole
5. Jabłoński, Nowe

Zastępcy.

1. Konst. Januszewski, Karolewo
2. Franciszek Wiecki, Nowy Jasiniec
3. Franciszek Popa, Gruczno
4. Bolesław Januszewski, Wyrwa Młyn
5. Gracjan Cejrowski, Wielki Komorsk

11. Komisja o wojskowych zasiłkach wojennych.

Z ramienia Rady Powiatowej wchodzi: Stanisław Kostka z Swiecia.

12. Sejmik Wojewódzki.

Wybrani przez Radę Powiatową w dniu 21. 6. 1932:

1. Feliks Kikulski, Dragacz
2. Gracjan Ceyrowski, Wl. Komorsk
3. Jan Dobrzyński, Stare Marzy
4. Konstanty Januszewski, Karolewo
5. Stanisław Kufel, Gacki

Zastępcy:

1. Franciszek Szróbka, Bzowo
2. Maks. Szamlewski, Osie
3. Dyonizy Krupa, Wierzchy
4. Józef Czajkowski, Płochocin
5. Józef Buczkowski, Tuszyny

Udział w ważniejszych instytucjach i towarzystwach.

a) **Komunalny Bank Kredytowy Poznań**

Powiatowy Związek Samorządowy posiada 14 głosów,

b) **Związek Powiatów Wojew. Pomorsk.**

Z ramienia Rady Powiatowej wchodzą: Feliks Kikulski, Dragacz; Konst. Januszewski, Karolewo — zast.

c) **Związek Powiatów R. P.**

Z ramienia Rady Powiatowej wchodzą: Kikulski Feliks, Dragacz, Medard Ratkowski, Koczorowski, Taszewskie Pole.

d) **Towarzystwo Rolnicze powiatu świeckiego.**

Z ramienia Wydziału Powiatowego wchodzą:

1. Wiecki Franciszek, Nowy Jasiniec
2. Konstanty Januszewski, Karolewo

e) **Związek Straży Pożarnych Oddział powiat. Świecie.**

Z ramienia Wydziału Powiatowego wchodzi:
Koczorowski Franciszek, Taszewskie Pole.

V. Biuro Wydziału Powiatowego

zorganizowane było jak następuje:

L. p.	Referat	Referent
I.	Administracyjny: a) Sekretarjat b) Registratura c) Kancelarja i Telefon d) Kasztelan, szofer i niższa służba pom.	a) Wacław Rydzkowski, sekretarz b) Megger, registrator c) Górska i Banachówna, kancelistki d) Dąbrowski i niższa służba pomocn.
II.	Lustracyjny:	Prabucki, lustrator
III.	Finansowy: a) kasa b) podatki c) egzekucyjne	a) H. Rydzkowski, rachmistrz M. Dąbrowski, kasjer E. Fenske, książkowy Kozłowski, siła pomocnicza Neumannówna, siła pomocnicza b) Stojałowski, asystent c) Herbst Bigalkówna, siła pomocnicza
IV.	Drogowy:	Szymański, budowniczy Zurawski, technik Stuckówna, siła pomocn. Składanowski, drogomistrz Pozatem 6 drogomistszów i 45 dróżników

L. p.	Referat	Referent
V.	Opieka Społeczna: a) Urząd Ubezpieczeń b) Renty od wypadków w rolnictwie c) Komitet Pomocy Bezrobotnym d) Fundusz Bezrobocia	a) i b) Kozłowski, asystent Stanek, siła pomocnicza c) i d) Pisarzewski, asystent
VI.	Rolny:	Pastewski
VII.	Sanitarno i weterynaryjny:	Pastewski
VIII.	Pożarnictwo:	Górski, instruktor

Na wydatki osobowe preliminowano 55.642 zł. wydano 55.568,37 zł.

Uposażenie emerytalne pobierają Maks Nitz z Bydgoszczy, b. rendant, Józef Pokorski, b. naczeln. sekr. i dyr. biur Wydziału Powiatowego, Jan Dąbrowski, b. szofer, Piotr Babiński, b. woźny; grosz wdowi Weronika Paszkowa, rentę wypadkową b. robotnik szosowy Wiertel.

Biuro Wydziału Powiatowego załatwiło w roku sprawozdawczym 19.093 spraw. Oprócz tego urzędnicy Wydziału Powiatowego opracowują sprawy Sekcji Zakładu Ubezp. od wyp. w roln. Urzędu Ubezpieczeń, Funduszu Pracy i Funduszu Bezrobocia. Liczba załatwionych spraw wynosiła w roku sprawozdawczym 11.635. Ogółem biuro Wydziału Powiatowego załatwiło razem 30 720 spraw.

VI. Kasa.

Komisja Rewizyjna przeprowadzała rewizje w terminach miesięcznych i niespodziewanie. Sprawozdania przedkładano Wydziałowi Powiatowemu i Radzie Powiatowej, do wiadomości. W wyniku rewizji stwierdzono tylko błędy i usterki natury formalnej, które zostały usunięte.

Budżet Powiatowy wynosił w dochodach zwycz.	688.688,— zł.		
w dochodach nadzw.	40.000.— zł.	razem	728.688,— zł.
w rozchodach zwycz.	638.935,— zł.		
w rozchodach nadzw.	89.753,— zł.	razem	728.688,— zł.
Budżet Szpitala Powiatowego w dochodach i rozchodach			94.483,— zł.
Budżet Złóbka Powiatowego w dochodach i rozchodach			9.886,— zł.
Budżet Zakładu Opieki Społecznej Gołuszyce			34.636,— zł.

VII. Majątek Komunalny.

1. Komunalna Kasa Oszczędności powiatu świeckiego.

a) kapitał zakładowy	900.000,— zł.
b) fundusz zasobowy	246.007,56 „
c) fundusz emerytalny	12.039,69 „
d) fundusz wątpliwych pretensyj	12.599,92 „
e) fundusz wyrównawczy	5.682.27 „
	1.176.329,44 zł.

2. Kasa Komunalna.

a) gotówka podręczna	6.353,22 zł.
b) w Pocztowej Kasie Oszczędności	12.658,49 „
c) w Komunalnej Kasie Oszczędności pow. świeckiego	47.233.57 „
	66.245,28 zł.

3. Akcje i udziały.

a) Banku Polskiego (25 sztuk)	2.500,— zł.
b) Kolejki Twarda Góra—Nowe (85 sztuk)	25.500,— „
c) Związek Elektryfikacyjny	450.000,— „
	478.000,— zł.

4. Zaliczki.

Zaliczki zwrotne	15.251,01 zł.
Dłużnicy	25.716,01 „
	40.967,02 zł.

5. Nieruchomości.

a) Gmach urzędowy	277.200,— zł.
b) Garaż przy gmachu urzędowym	8.400,— „
c) Teren przy gmachu urzędowym	20.000,— „
d) Internat Szkoły Rolniczej	17.000,— „
e) Dom przy internacie	1.400,— „
f) Chlew przy internacie	1.000,— „
g) Garaż dla walca parowego	8.977,— „
h) Szopa przy garażu	1.260,— „
i) Teren przy internacie	5.000,— „
j) Szpital główny gmach	299.250,— „
k) Szpital oddział dla zakaźnych	63.000,— „
l) Szpital szopa dla węgla	7.125,— „
ł) Szpital kostnica	5.400,— „
m) Szpital chlew	1.000,— „
n) Szpital teren	4.000,— „
o) Żłóbek	1.910,— „
p) Żłóbek chlew i teren	9.450,— „
r) Powiatowy Zakład Opieki Społecznej Gołuszyce .	200.000,— „
s) Powiat. Zakł. Opieki Społ. Gołuszyce zab. gosp. .	75.000,— „
t) Powiat. Zakł. Opieki Społ. Gołuszyce 45 ha ziemi	72 000,— „
u) Przetwornia Padlin z terenem	46.400,— „
w) Żwirownia Przechowo	6.000,— „
z) Osada Marjanki	7.500,— „
	1.138.272,— „

6. Ruchomości.

a) Inwentarz biurowy Wydziału Powiat. i samochody	140.673,93 „
b) Inwentarz Szpitala Powiatowego i Żłóbka	105.155.65 „
c) Inwentarz drogowy	62.380,— „
d) Inwentarz Powiatowego Zakładu Opieki Społecznej	76.580,— „
e) Szkółka drzew przy Zakładzie	50.000,— „
	434.739,58 „

B. Pasywa.

1. Pożyczka amortyzacyjna na budowę szos	87.238,48 „
2. Pożyczka amortyzacyjna na Pow. Zakł. Op. Społ.	92.869,— „
3. Pożyczka amortyzacyjna na budowę szos	40.000,— „
4. Fundusz obrotowy	9.504,66 „
5. Sumy przechodnie	33.754,55 „
6. Wierzyciele	8.980,89 „
7. Zakład Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie . .	7.865,48 „
8. Deponenci	1.070,50 „
	281.283,56 zł.

Aktywa . . .	3.334.553,32 zł.
Pasywa . . .	281.283,56 „
Majątek . . .	3.053.269,76 zł.

Z majątku tego w roku 1933/34 wykazały zysku wzgl. dochodu:

a) Komunalna Kasa Oszczędności powiatu świeckiego	30.340,40 zł.
b) Akcje Banku Polskiego	400,— „
c) Gmach urzęd. czynsz dzierżawny za biura Starostwa	2.084,— „
d) Internat Szkoły Rolniczej	800,— „
e) Dom przy internacie	50,— „
f) Przetwornia Padlin	400,— „
g) Żwirownia Przechowo	130,— „
h) Osada Marjanki	600,— „

VIII. Administracja dróg:

Drogi państwowe.

Ilość dróg państwowych wynosi obecnie razem z drogami dawniej powiatowemi 109,034 km., na których przez cały rok zatrudniono 19 dróżników przy bieżącej konserwacji drogowej, jak uporządkowaniu jezdni i poboczy, łataniu jezdni bitej, latówki itp. czynnościach drogowych.

Nowych powłok na drogach państwowych, z powodu ograniczenia dotacji państwowej nie wykonano.

Do robót reparacyjnych użyto na drogach państwowych 190 m^3 kamieni oraz 146 m^3 żwiru.

Dokładne szematyczne sprawozdanie zakupu i zużycia materjałów na poszczególnych kategorjach dróg daje obok naprowadzone zestawienie.

Drogi wojewódzkie.

Ilość dróg wojewódzkich wynosi 34,397 km., na których zatrudniono przez cały rok 7 dróżników przy bieżącej konserwacji drogowej.

Nowych powłok wykonano 0,8 km., do czego zużyto 278 m^3 kamieni oraz 120 m^3 żwiru. Do robót reparacyjnych zużyto 13 m^3 kamieni oraz 286 m^3 żwiru. Walec konny był czynny 80 godzin pracy.

Drogi powiatowe.

Ilość dróg powiatowych wynosi 249,195 km., na których zatrudniono przez cały rok 44 dróżników przy bieżącej konserwacji dróg.

Do robót reparacyjnych spotrzebowano 365 m^3 kamieni oraz 478 m^3 żwiru.

Drogi wojskowe.

Na drogach wojskowych o łącznej długości 6,200 km. wykonano prace w ramach przekazanych przez Ministerstwo na ten cel kredytów. Na drodze Grupa-Rulewo pod Rulewem wykonano dalsze prace brukarskie, na łącznej przestrzeni 859 m^2, do czego zużyto 151 m^3 brukowca. Pozatem uporządkowano na tejże drodze na przestrzeni 3,2 km. żwirówkę.

Drogi gminne.

Celem zatrudnienia bezrobotnych uruchomiono na drodze Gródek—Drzycim dalsze prace ziemne przy uregulowaniu trasy drogowej, którą ukończono całkowicie.

Do wykonania nawierzchni bitej dostawiono w roku sprawozdawczym 1900 m^3 kamieni włącznie potłuczenia na pak, tłuczeń i bortę, oraz 150 m^3 żwiru jakoteż 150 m^3 piasku. Wykonano jezdni kamiennej na przestrzeni 1 km. Powyższe prace wykonano kosztem 24.646,99 zł., z czego pokryto dotacją Starostwa Krajowego 17.000,— zł. resztę 7.646,99 zł. pokrył Wydział Powiatowy z własnych funduszy. Robotników zatrudniono prawie z wszystkich miejscowości powiatu. Dla zamiejscowych utrzymywano kwaterę i kuchnię.

Pozatem uregulowano drogą Topolno—Rudki na przestrzeni 0,3 km., przyczem zabrukowano 710 m^2.

Koszt tej pracy wynosi 2.181,01 zł., z czego pokryto 1.000,— zł. dotacją Starostwa Krajowego, resztę 1.181,01 zł. pokrył Wydział Powiatowy z własnych funduszy.

Na drodze G. Grupa—Michale wybudowano most drewniany przez Mątawę kosztem 927,06 zł.

Bilans materjału kamiennego i żwiru.

Kategorja dróg	Zapas z roku 1932/33 – Kamienia – Surowego	Zapas z roku 1932/33 – Kamienia – Tłuczonego	Zapas z roku 1932/33 – Żwiru	Zakupiono w 1933/34 – Kamienia	Zakupiono w 1933/34 – Żwiru	Potłuczono kam. na szaber w r. 33/34	Wyrobiono w 33/34 – Kamienia	Wyrobiono w 33/34 – Żwiru	Usypano nowej powłoki na kam.	Pozostało na 34/35 – Kamienia – Surowego	Pozostało na 34/35 – Kamienia – Tłuczonego	Żwiru
państwowe . .	57	1111	254	287	5	283	190	146	—	61	1204	113
wojewódzkie . .	121	142	305	773	778	616	291	406	08	279	467	677
powiatowe . .	408	599	399	1802	1157	1742	365	478	—	468	1976	1078
wojskowe . . .	—	18	—	30	322	—	—	322	—	30	18	—

Bilans materjału kamiennego na bruki.

Kategorja dróg	Pozostało z 1932/33			Dostawiono w 1933/34			Zużyto w 1933/34			Pozostało na 1934/35		
	Brukowca	Półbruczku	Razem	Brukowca	Półbruczku	Razem	Brukowca	Półbruczku	Razem	Brukowca	Półbruczku	Razem
Państwowe . .	109	195	304	—	—	—	5	—	5	104	195	299
Wojewódzkie .	101	261	362	103	270	373	12	33	45	192	498	690
Powiatowe . .	16	43	59	—	—	—	2	20	22	14	23	37
Wojskowe . .	—	—	—	211	—	211	151	—	151	60	—	60

Wydatki

na cele drogowe łącznie z kosztami administracyjnemi.

Drogi państwowe	35.442,29 zł.
„ wojewódzkie	35.293,57 „
„ powiatowe	128.399,— „
„ wojskowe	5.000,55 „
„ gminne	27.755,06 „

IX. Oświata.

W dziale tym preliminowano 7.270,— zł; wydano 7.270,— zł.

Gimnazjum państwowe Swiecie	3.690,— „
Kursy dokształcające	900,— „
Różne organizacje	2.680,— „

1. Gimnazjum.

Wydział Powiatowy subwencjonuje Gimnazjum dotacją stałą w wysokości 3.690,— zł.

2. Oświata pozaszkolna.

1. **Kursy wieczorowe.** Z nastaniem roku szkolnego 1933/34 oświatę pozaszkolną wśród dorosłych pow. świeckiego — a więc między innemi kursy wieczorowe dla dorosłych — zorganizował Inspektorat Szkolny w Grudziądzu. W roku sprawozdawczym kursów takich było w powiecie świeckim 44 w 39 miejscowościach, z czego 13 kursów zorganizowano poraz pierwszy wyłącznie dla obywateli narodowości niemieckiej. Z wykładów na kursach dla Polaków korzystało 727 osób, na kursach dla Niemców 255 osób. Wykłady na wspomnianych wyżej kursach prowadziło bezinteresownie Nauczycielstwo szkół powsz. powiatu świeckiego. Wykłady odbywały się w salach szkolnych, w godzinach wieczorowych, w czasie od 1. listopada 1933 do 31. marca 1934 r. Swiadczenia rzeczowe (oświetlenie, lampy, opał itp.) dla omawianych kursów uregulowano funduszami z budżetu Wydziału Powiatowego w Swieciu.

Wyniki prac na kursach były zadowalające. Zorganizowane kursy zadanie swoje spełniły, przyczyniając się w wielu wypadkach do ułatwienia działalności społecznej w powiecie oraz ożywienia ruchu kulturalnego w środowiskach wiejskich i miejskich. Niektóre zespoły kursowe organizują dalsze wycieczki krajoznawcze w okresie wiosennym 1934 r.

2. **Praca świetlicowa.** Na terenie powiatu świeckiego czynnych było z końcem roku sprawozdawczego 53 świetlic wszelkich typów (organizacyjne, międzyorganizacyjne, powszechne itp.). Lokalami świetlicowemi były w znacznej liczbie wypadków wolne od zajęć sale szkolne. Własnych lokali świetlicowych (wydzierżawionych) było 17. Omawiane świetlice były naogół samowystarczalne. Pracami świetlicowemi kierowało Nauczycielstwo szkół powszechnych i zdolniejsze jednostki zespołów świetlicowych. W roku sprawozdawczym znacznie rozbudowane zostały w omawianych świetlicach poszczególne formy pracy świetlicowej. Rozbudowa pracy świetlicowej trwa w dalszym ciągu.

3. **Bibljoteki — czytelnictwo.** Czynne w roku sprawozd. bibljoteki T. C. L. w powiecie, przeprowadzają w dalszym ciągu reorganizację kompletów ruchomych bibljotek i samej akcji czytelniczej, wprowadzając temsamem większe ożywienie i zainteresowanie wśród rzesz czytelniczych. Wydział Powiatowy w Swieciu za pośrednictwem Inspektoratu Szkolnego w Grudziądzu zakupił za zł. 500 kilkaset książek z dziedziny

pop. nauk., które po odpowiedniem skompletowaniu wysłane zostaną w II kwartale 1934 r. w powiat jako komplety wędrowne. Niezależnie od akcji bibljotecznej czytelnictwo w powiecie rozwijało się przez różne czasopisma, abonowane przez placówki oświatowe.

4. **Ogólne.** Inne formy pracy społeczno-oświatowej na tem miejscu nie przedstawia się, ze względu na ich materjalną niezależność, charakter okolicznościowy itp. (odczyty, akademje, obchody itp.).

Opieka nad oświatą pozaszkolną w powiecie świeckim należała w roku sprawozdawczym do Inspektoratu Szkolnego w Grudziądzu t. zn. od wprowadzenia w życie nowej organizacji władz szkolnych I. instancji (wrzesień 1933 r.).

Praca społeczno-oświatowa w powiecie świeckim znacznie ożywiła się w roku sprawozdawczym. Stwierdzić to można na pokaźnej liczbie kursów wieczorowych i świetlic oraz ciągłej rozbudowie innych form pracy społeczno-oświatowej w terenie.

X. Zdrowie publiczne.

1. Choroby zakaźne.

W roku 1933 zgłoszono 27 wypadków, zachorowań na dur brzuszny z tego 9 wypadków zgonów, 41 wypadków na płonicę w tem 3 wypadki zgonu, 86 wypadków na błonicę w tem 16 zgonów, 6 wypadków zgonów na nagminne zapalenie opon mózgowych, 52 wypadków zachorowań odry w tem 4 zgony, 3 wypadki zachorowań na różę, 14 zgonów na krztusiec, 9 wypadków zakażeń połogowych w tem 3 zgony, 133 zgonów na gruźlicę, 9 wypadków zachorowań na jaglicę, 40 zgonów na grypę i 57 na raka, 4 wypadki zachorowań wskutek zatrucia mięsem, 7 zgonów zakażeń ropnych i posoczniczych (nieporodowych).

2. Walka z chorobami zakaźnemi.

Szczepienie: Liczba szczepionych przeciw ospie wynosiła ogólnie w roku 1933 — 5.347 z tego powtórnie 2.948.

3. Walka z gruźlicą.

Liczba wypadków zachorowań na gruźlicę zgłoszonych w 1933 r. 24. Liczba zgonów 133 z czego stwierdzić można, że wypadki chorób gruźlicy nie są ściśle zgłaszane.

4. Walka z jaglicą.

Liczba chorych zgłoszonych na jaglicę wynosiła 9 w tem 4 wypadki świeżych.

5. Walka z chorobami wenerycznemi.

Liczba chorych na rzeżączkę wynosiła 16 w tem kobiet 10, na kiłę 4 w tem kobiet 3.

6. Nadzor nad żywnością i przedmiotami użytku.

Pobrano 7 prób wody. Pobrano i uznano za nieodpowiednie prób mleka 6, kaszy 1, innych produktów spożywczych 2, z przedmiotów użytku innych pobrano prób 4, uznano za nieodpowiednie 2.

7. Komitet sportowy W. F. i P. W.

A) Warunki pracy Komitetu.

Udział społeczeństwa w sprawach W. F. i P. W.

Ustosunkowanie się do pracy W. F. i P. W.

a) poszczególnych narodowości: W oddziałach W. F. i P. W. pracują wyłącznie Polacy.

b) poszczególnych warstw ludności jak inteligencja pracująca w tem szczególnie nauczycielstwo, rolnicy, robotnicy i t. p.

W pracy W. F. i P. W. bierze udział nauczycielstwo or z inteligencja z innych zawodów. Cyfrowo w pracy tej na poszczególne warstwy społeczeństwa powiatu w przybliżeniu wypada około 45% nauczycieli, 12% inteligencji innych zawodów i 43% rolnicy.

W ćwiczeniach W. F. i P. W. brało udział 4% młodzieży z wykształceniem średniem 34% młodzieży rzemieślniczej, 55% rolników (przeważnie robotnicy i małorolni) i 7% innych zawodów.

c) stowarzyszenia W. F. i P. W.

W pracy W. F. i P. W. brały udział hufce szkolne:

W Swieciu:	1. Hufiec Gimnazjalny	....	45
	2. Hufiec Szkoły Dokształcającej	...	110
	3. Hufiec Szkoły Rolniczej	.....	42
W Osiu:	Hufiec Szkoły Dokształcającej	...	22
W Nowem:	Hufiec Szkoły Dokształcającej	...	64
	Stan przeciętny ćwiczących	....	276
15 oddziałów Powstańców i Wojaków O. K. VIII.			
	stan przeciętny ćwiczących	....	246
9 oddziałów Związku Rezerwistów R. P.			
	stan przeciętny ćwiczących	....	256
39 oddziałów Związku Strzeleckiego			
	stan przeciętny ćwiczących	....	673
2 oddziały Kolejowego P. W.			
	stan przeciętny ćwiczących	....	210
15 oddziałów Pocztowego P. W.			
	stan przeciętny ćwiczących	....	90
	Przeciętny stan ćwiczących P. W.	.	1751

Współpracę na polu wychowania fizycznego utrzymuje się z towarzystwami — SOKÓŁ — MŁODZIEŻ KATOLICKA — T. U. R. oraz z miejskiemi klubami sportowemi.

Pracę nad przygotowaniem dowódców prowadzono przez Powiatowego Komendanta W. F. i P. W. w Kole Oficerów Rezerwy, drogą ćwiczeń aplikacyjnych oraz szkieletowych w terenie.

Komendantów oddziałów instruowano na miesięcznych odprawach zwoływanych i prowadzonych przez Powiatowego Komendanta W. F. i P. W.

d) udział innych stow. i organizacyj w pracach W. F. i P. W.

Udział brały: L. O. P. P., Straż Pożarna i Kurkowe Bractwo Strzeleckie.

e) współpraca i wzajemny stosunek poszczególnych stow. W. F. i P. W.

Między stowarzyszeniami wyżej wymienionemi specjalnych antagonizmów nie skonstatowano.

B) Warunki organizacyjne.

Czynniki wpływające na warunki pracy Komitetu.

Na czele powiatu stoi Komitet Powiatowy W. F. i P. W., któremu podlegają:
1. Komitety miejskie: Swiecie i Nowe.
2. Komisje sportowe: Swiecie, Grupa Plac ćw., Warlubie, Nowe, Jeżewo, Osie, Korytowo, Lniano, Pruszcz.

a) Prezydjum Komitetu:
Przewodniczący: Stanisław Krawczyk — Starosta Powiatowy.
Powiatowy Komendant P. W. kapitan Gustowski Stanisław 66 p. p.
Sekretarz: Rhone Maksymiljan — Referent wojskowy.
Intendent: Dąbrowski Marceli — urzędnik Powiat. Kasy Komunalnej.

b) Wydział wykonawczy Komitetu:
Przewodniczący Komitetu Starosta Powiatowy Stanisław Krawczyk.
Komendant Powiatowy P. W. kapitan Gustowski Stanisław.
Sekretarz Komitetu: Rhone Maksymiljan — Referent wojskowy.
Z ramienia Rady Powiatowej wchodzi w skład Komitetu Franciszek Koczorowski, Taszewskie Pole.

C) Rozwój prac W. F. i P. W. na terenie powiatu.

1. Propaganda: Komitet prenumeruje: 30 egzemplarzy „Młodego Gryfa“ — 20 egzemplarzy „Frontu Zachodniego“ — 8 egzemplarzy „Strzelca“ — 1 egzemplarz „Sport Wodny“, które przesyła bezpłatnie do świetlic oddziałów w powiecie. Pozatem każdy oddział otrzymuje bezpłatnie gazetę ścienną „Nowiny“.

Z ramienia Komitetu umieszczane są przez referenta prasowego artykuły ujmujące całokształt dokonywanej pracy W. F. i P. W. w „Głosie Swieckim“ — „Młodym Gryfie“ i „Strzelcu“. Przy przeprowadzeniu zawodów, prób o P. O. S. i strzelań o odznakę Strzelecką Komitet posługuje się oprócz prasy odpowiedniemi afiszami.

2. Odczytowa. Każdy oddział posiada swojego referenta wychowania obywatelskiego. Praca tych referentów regulowana i kontrolowana jest przez referenta powiatu wychowania obywatelskiego. Materjał do prac dla ref. wych. obyw. czerpany jest ze zeszytu „Przysposobienie Obywatelskie“, który każdy oddział raz na miesiąc otrzymuje. Referentami wych. obyw. wszystkich oddziałów w powiecie są wyłącznie nauczyciele szkół powszechnych.

3. Urządzenie świąt i zawodów W. F. i P. W. W dniu 25 czerwca 1933 r. odbyło się Swięto W. F. i P. W., w którem brało udział przeszło 250 zawodników. W zawodach strzeleckich, w których brali udział wszyscy członkowie p. w. całego powiatu umożliwiły zdobycie Odznaki Strzeleckiej I klasy 1, II. klasy 84, III. klasy 1047. Razem zdobyto 1132. W ciągu r. sprawozdaw. prowadzono w oddziałach zaprawę do POS. Przy przeprowadzaniu prób uzyskało P. O. S II. klasy 225, III. klasy 836. Razem zdobyto 1061 P. O. S.

XI. Opieka Społeczna.

	Preliminowano ogółem 52.499,— zł, wydano razem	49.319,94 zł.
Mianowicie:	na doraźne zapomogi	3.621,92 „
	na zatrudnienie bezrobotnych	5.271,45 „
	na biuro zastępcze Fund. Bezrob.	2.996,85 „
	na umysłowo chorych	33.016,93 „
	tytułem subwencji dla Stacji Opieki nad Matką i Dzieckiem	600,— „

Zasadniczą cechą akcji Wydziału Powiatowego w tej dziedzinie jest szukanie pomnażanie możliwości zarobkowania. W tej myśli Wydział Powiatowy popierał w ciągu 1933/34 roku:

a) akcję zbierania ziół leczniczych pp. która dała wynik wypłaty do rąk zbierających około 1.900 zł.

b) akcję kopania pienków, na podstawie której od bezrobotnych w Osiu i okolicy zakupiono 200 mtr. na około 800 zł.

Zatrudniono bezrobotnych przy pracach dorożnych, partjami, którzy przepracowali 1800 dni roboczych.

Pozatem zatrudniono bezrobotnych przy budowie szosy Gródek—Drzycim partjami, którzy przepracowali 3319 dni roboczych. Na pracę wydano 11958 zł. W celu umożliwienia pracy bezrobotnym z dalszych okolic zorganizowano własną kuchnię i kwatery.

Ponadto zatrudniono bezrobotnych przy tłuczeniu kamieni. Na pracę wydano 9800 zł.

XII. Rolnictwo.

1. Szkoła Rolnicza.

Szkoła Rolnicza polska dwuzimowa — Szkoła Rolnicza niemiecka jednoroczna.

Personel nauczycielski: Paweł Jagła, Dyrektor, nauczyciele fachowi: dypl. agr. Alfons Sikorski, dypl. agr. Władysław Ludwiczak (do 28. II. 34), Mateusz Kowalski (od 18. V. 34), dypl. agr. Franciszek Janowski (od 14. III. 34). Pozatem dochodzili: inż. St. Markowski, ks. wikary Gliszczyński (do 5. XII. 33), dr. Stein — kurs ratownictwa, lekarz weter. Sobolewski — choroby zakaźne i walka z niemi, hufiec szkolny — sierżanci Pow. Komendy P. W.

Za wyjątkiem inż. Markowskiego, dra Steina, ks. Gliszczyńskiego i dypl. agr. Janowskiego, personel wyżej wymieniony uczył także w Szkole niemieckiej

a) Szkoła polska.

Frekwencja: Kurs niższy uczniów 17, kurs wyższy uczniów 18 oraz 1 hospitant. Swiadectwa ukończenia Szkoły uzyskali wszyscy uczniowie kursu wyższego — Nauka trwała od 3. XI. 33 do 23. III. 34. — Pośród uczniów rozdzielono stypendja Ministerstwa W. R. i O. P., przekazane przez Pomorską Izbę Rolniczą, w kwocie zł 480. — Opłata szkolna (czesne) za kurs zimowy wynosiła 20 zł.

Praca pozaszkolna: Personel szkolny załatwiał szereg czynności w terenie. Działalność ta obejmuje 159 dni wyjazdowych. Szkoła prowadziła Sekretarjat T-wa Rolniczego Powiatowego, który obsługiwał 26 kółek rolniczych na terenie powiatu. Przy Szkole jest pozatem Inspekcja Hodowlana, z ramienia której na terenie powiatu obsługuje 40 obór z 527 krowami 2 asystentów kontroli mleczności.

b) Szkoła niemiecka.

Szkoła niemiecka w roku sprawozdawczym została przekształconą na Szkołę dwuzimową.

Frekwencja: Kurs niższy liczył 19 uczniów. Nauka trwała od 3. XI. 33 do 23. III. 34 r. Rozdzielono między uczniów stypendja Ministerstwa W. R. i O. P., przekazane przez Pomorską Izbę Rolniczą, w kwocie 90 zł. Opłata szkolna (czesne) za kurs zimowy wynosiła 20 zł.

Internat.

Z internatu korzystało 19 uczniów, w tej liczbie ze Szkoły polskiej 9 i ze Szkoły niemieckiej 10. Utrzymanie jednego ucznia kompletne kosztowało miesięcznie przeciętnie zł. 25. Niski koszt utrzymania tłumaczyć częściowo również należy z większoną liczbą uczniów korzystających z internatu.

Z subwencji przyznanej Szkole Rolniczej przez Wydział Powiatowy w wysokości 1000 zł., zużyto na opłatę czynszu za internat 800 zł., resztę t. j. 200 zł. — na uzupełnienie inwentarza szkolnego.

Należy podkreślić życzliwe odnoszenie się Władz Powiatowych do poczynań Szkoły.

2. Walka z chorobami zaraźliwemi zwierząt.

Na terenie tutejszego powiatu za rok 1933 statystyka chorób zaraźliwych zwierząt wykazała na pomor i zarazę świń 358 sztuk, z liczby tej padło 307 sztuk, a ubito podejrzanych o tę zarazę 80 sztuk.

Na różycę świń chorowało 121 z czego padło sztuk 63, a ubito jako podejrzane o tę zarazę 25 sztuk.

Dziczyzna i zaraza bydła rogatego pojawiła się w Czapelkach i Płochocinie po jednym wypadku; obie sztuki bydła zostały ubite.

Cholera drobiu pojawiła się w Swieciu, Jastrzębiu, Drzycimiu i Krąplewicach z czego ubito ogółem 257 sztuk drobiu.

Z dalszych chorób zaraźliwych zwierzęcych ukazał się w gminie Dworzysko w jednej zagrodzie wąglik, z czego padła jedna sztuka bydła rogatego

W Topolnie stwierdzono jeden wypadek wścieklizny psa, który został ubity.

Z chorób zaraźliwych koni wykryto influenzę koni w Bzowie z czego 2 konie zostały ubite; dalej nosaciznę w Grucznie 3 wypadki, z czego ubito 2 sztuki. Chorowało na nosaciznę koni w Korytowie jeden, w Lipinkach 2, w Marjankach 2.

Malleinizowano koni w czasie od 29. XI. 1933 r. do 10. XII. 1933 r. 6271 sztuk.

3. Buhaje zarodowe.

Komisji licencyjnej przedstawiono:

Buhaje w roku 1933	171
Przyjęto bez zastrzeżeń buhaji	73
Z zastrzeżeń od 1. VII. 1933	1
„ od 1. X 1933	3
„ do następnej licencji	15
Terminowo do następnej licencji	11
Razem . .	103
Odrzucono . .	68

Materjał przyjętych buhaji przedstawiał dość wyrównane, stadniki stacyjne i powiatowe utrzymane ogólnie średnio, a niektóre w bardzo dobrym stanie. Należy zauważyć, że cały szereg hodowców wystarał się o odpowiednie buhaje z pochodzeniem, to też liczba buhaji z udowodnionem pochodzeniem stale wzrasta w porównaniu do lat ubiegłych.

Subwencje.

Wydział Powiatowy subwencjonował ogółem 7 buhaji na ogólną sumę subwencji 1218 zł. i udzielił na zakup buhaji pożyczki zwrotnej w trzech latach na ogólną sumę 1.355,50 zł.

4 Żeńska Szkoła Zawodowa Gospodarcza Świeckiego Koła Towarzystwa Ziemianek Pomorskich.

Żeńska Szkoła Zawodowa Gospodarcza w Swieciu ma za zadanie wychować dziewczęta na dobre obywatelki, matki i gospodynie. W tym celu Szkoła organizuje corocznie kursa krótko i długoterminowe.

Kursem podstawowym jest **kurs 10-cio miesięczny przysposobienia w gospodarstwie rodzinnem**, na który przyjmuje się kandydatki najmniej 14 l. z ukończoną Szkołą Powszechną I. stopnia.

Program tego kursu obejmuje zajęcia praktyczne i przedmioty teoretyczne.

W r. szkolnym 1932/33 odbył się na wiosnę **1. kurs świetlicowy**, gotowania i pieczenia dla dziewcząt z m. Swiecia. Na ten kurs uczęszczało 30 uczennic. **2. Kurs trykotarstwa,** w powiecie świeckim.

W r. szkolnym 1933/34 szkoła zorganizowała:

1. **Kurs gospodarstwa domowego** dla uczennic VI. i VII. oddziału **Szkoły**

Powszechnej. Kurs ten trwa przez cały rok szkolny. Nauka odbywa się 2 razy tygodniowo po 2 godziny. Na lekcję tę uczęszcza 40 uczennic.

2. **Kurs gotowania** dla V. i VI. kl. **Szkoły Wydziałowej** raz w tygodniu po 3 godziny. Uczęszcza uczennic 20.

3. **Kurs pieczenia we wsi Świekatowo.** W kursie tym wzięło udział 15 dziewcząt wiejskich.

Prócz tego Szkoła projektowała jeszcze zorganizowanie innych kursów, z zakresu gospodarstwa domowego dla pań z m. Swiecia, oraz dla ludności wiejskiej, ale z powodu braku funduszy, oraz nielicznego grona nauczycielskiego, kursa te nie mogły się odbyć.

Szkoła znajduje się bowiem w trudnych warunkach pod względem finansowym, gdyż dochody z opłat uczennic są bardzo małe (1 uczennica płaci rocznie za naukę 68,— zł, za utrzymanie w internacie 350,— zł.)

Państwo wprawdzie przychodzi Szkole z pomocą udzielając jej subwencję z funduszów pochodzących z dodatku do państwowego podatku przemysłowego, subwencje te jednak są za małe, aby Szkoła mogła powiększyć liczbę grona nauczycielskiego, oraz rozszerzyć swą działalność przez organizację większej ilości kursów.

Prócz organizowania i prowadzenia kursów, szkoła bierze udział w ogólnem życiu powiatu i miasta.

W październiku 1933 r. Szkoła gościła u siebie wycieczkę, „Strzelczyń" z Chełmna. W styczniu 1934 r. w szkole gospodarczej znalazły gościnę uczestniczki Zjazdu Przysposobienia Rolniczego.

W lutym 1934 r. Szkoła przyczyniła się do przygotowania bufetu na raut z okazji imienin P. Prezydenta Rzeczp. — Również w licznych imprezach dobroczynnych Szkoła zawsze stara się dopomóc w sprawach gospodarczych i organizacyjnych, a Grono Nauczycielskie Szkoły służy swemi wiadomościami i pomocą nietylko Szkole i uczennicom, ale całemu społeczeństwu.

XIII. Popieranie handlu i Przemysłu.

Preliminowano 700,— zł. wydano zł. 630,—

Akcję zbierania ziół leczniczych w ciągu roku sprawozdawczym wydała wyniki dodatnie.

Zebrano ziół ca 3530 kg. w wartości ca 1.900 zł.

XIV. Bezpieczeństwo Publiczne.

Na cele bezpieczeństwa publicznego preliminowano 2.650,— zł. wydano 2.650,— zł.

a) Stan bezpieczeństwa powiatu.

W roku sprawozdawczym stan bezpieczeństwa przedstawiał się d o b r z e.

Notowano następujące przestępstwa:

L. p.	Rodzaj przestępstwa	Ogółem przestępstw	L. p.	Rodzaj przestępstwa	Ogółem przestępstw
1	Bunt i opór władzy	18	15	Oszustwo	17
2	Włóczęgostwo i żebranina . .	46	16	Wymuszenie	1
3	Fałszowanie dokumentów i pieniędzy	13	17	Sprzeniewierzenie	9
			18	Hazard karsiarzy	11
4	Przestępstwo przeciw moralności	8	19	Samobójstwo	10
			20	Dezercja	2
5	Uszkodzenie ciała	31	21	Przemytnictwo	1
6	Kradzieże z włamaniem . .	324	22	Zabójstwo	5
7	Kradzieże polne i leśne . . .	156	23	Dzieciobójstwo	3
8	Kradzieże zwykłe	1234	24	Przestępstwa polityczne . .	1
9	Kłusownictwo	19	25	Różne	696
10	Przekroczenie przep. sanitarn.	4	26	Pożary przypadkowe	54
11	Przekroczenie przep. handlow.	30	27	Pożary zbrodnicze	8
12	Opilstwo	28	28	Nieszczęśliwe wypadki z wynikiem śmiertelnym . . .	23
13	Zakłócenie spokoju publiczn.	19			
14	Rabunek zwyczajny	10			

Biorąc pod uwagę stosunek procentowy spraw wykrytych do spraw niewykrytych, należy przyjść do przekonania, że działalność organów bezpieczeństwa publicznego jest bez zarzutu.

Na terenie powiatu świeckiego jest 10 posterunków Policji Państwowej.

b) Pożarnictwo. Ochotnicze Straże pożarne są zorganizowane w Związku Straży Pożarnej Rzplitej Polskiej. Do tutejszego Oddziału Powiatowego należą 43 straży z 580 członkami czynnemi i 280 członkami wspierającemi.

W skład Zarządu wchodzą: Imiłkowski — prezes, W. Rydzkowski — I. wiceprezes, Grabski — II. wiceprezes, Papenfus — sekretarz, Pietrusiński — skarbnik, Górski — instruktor.

Biuro i dział fachowy prowadzi instruktor zawodowy aspirant pożarn. Górski Józef, utrzymany z funduszów Wydziału Powiatowego.

Działalność Związku jest bardzo ożywiona, dzięki temu obrona przeciwpożarowa w powiecie się znacznie polepszyła.

Oddział Powiatowy Związku Straży liczy:

a) wyszkolonych strażaków	65
b) druż. żeńskiej	65
c) samaryt. wyszkol.	10
d) instr. O. P. G.	12
e) druż. O. P. G.	60
f) członków, którzy wysłuchali kurs inform. O. P. G.	180
g) druż sportowej	28
h) członków P. O. S.	60
i) członków O. S.	45
j) chóru śpiewaczego	14
k) koła teatralnego	48

Aczkolwiek prace wyszkoleniowe i organizacyjne posuwały się naprzód, spotyka się Zarząd z rozmaitemi bolączkami i kłopotami.

Większa część straży, chociaż posiada sprzęt pożarniczy, to jednak wykazuje braki. Jeszcze nie wszystkie straże są umundurowane.

W niektórych strażach brak najpotrzebniejszego sprzętu, jak pasów bojowych, hełmów, bosaków, toporów strażackich. To też wnioski o udzielenie subwencji na uzbrojenie wzgl. umundurowanie poszczególnych straży wpływały w każdym czasie, których z powodu braku funduszu nie mógł Zarząd Związku niestety zrealizować. A jednak Okręg dał strażom co im najpotrzebniejsze, mianowicie wyszkolenie, bez którego najlepszy sprzęt nie pomoże w walce z naszym wspólnym wrogiem, to jest pożarem.

c) Obrona Powietrzna i Przeciwgazowa. Dzięki intensywnej pracy Komitetu Powiatowego zajmuje powiat świecki w dziedzinie obrony powietrznej i przeciwgazowej jedno z czołowych miejsc z pośród Komitetów Pomorza.

Liczba członków wynosi per 31. XII. 33 — 626 członków rzeczywistych i 433 członków popierających. Koła znajdują się: w Swieciu 4, w Nowem 2, następnie po 1 w Jeżewie, Grucznie, Pruszczu, Sarocku, Lnianie, Gródku, Bzowie, Siemkowie, Dębowie, Szarłacie, Sarniejgórze, Przewodniku, Osiu, Łążku, Warlubiu, Bukowcu, Dolnej Grupie, Drzycimiu oraz Koło Policyjne.

Jeżeli chodzi o żywotność kół to wynik jest następujący: Koło Nowe zajmuje od szeregu lat pierwsze miejsce, następnie Gródek, Swiecie, Bzowo, Przewodnik, częściowo Gruczno i Lniano. Do słabych kół zaliczyć należy Łążek, Drzycim i nawet Osie, które jednakże po ostatniej reorganizacji daje gwarancje dobrego rozwoju. Reszta kół prosperuje zadawalniająco, jednakże sama żywotność musi bezwzględnie się podnieść, gdyż same ściąganie składek nie wystarczy.

Liczba kół szkolnych wzrosła z liczby 115 na 131 zaś liczba członków z 4.053 na 4.258. Płacenie składek jest naogół dość regularne i żywotność miejscami bardzo dobra. Wybija się tu w szczególności miejscowe koło gimnazjalne.

W tym dziale należy również poruszyć prace w sekretarjacie Komitetu. Komitet uzyskał od p. Starosty jako Przewodniczącego Wydziału Powiatowego bezpłatnie 2 ubikacje, mając zatem odpowiednią kancelarję i składnicę dla sprzętu.

Codzienne czynności wykonawcze spełniał sekretarjat przy pomocy instruktora, którego zadaniem było prowadzić kasowość, ewidencję prac rzeczowych i organizacyjnych i to w ścisłem porozumieniu i według dyrektyw prezesa komitetu. Dziennik podawczy wykazuje 409 spraw załatwionych — w roku 1932 tylko 288 spraw — Ilość korespondencji wpływającej z poszczególnych placówek była stosunkowo nikła i tu wypada nadmienić, że nadsyłanie sprawozdań miesięcznych — kasowych — było naogół bardzo słabe a miejscami wogóle nie odbieraliśmy tych sprawozdań. Również i przekazywanie składek było miejscami nadzwyczaj nieregularne.

II. Propaganda:

Akcję propagandową prowadził Komitet za pośrednictwem prasy miejscowej i częściowo zamiejscowej, dalej na specjalnych zebraniach propagandowych i jednej wystawy w Nowem. Stosunek prasy miejscowej do Komitetu był i jest bardzo przychylny i dzięki temu mogliśmy umieszczać w prasie stale różne artykuły sprawozdania z zebrań i hasła.

Jeżeli chodzi o zebrania propagandowe to urządziliśmy 5 takich zebrań z frekwencją około 1000 osób, każde takie zebranie było połączone z wyświetleniem przezroczy filmowej. Dalej urządził Komitet 4 akademje i to 2 w Swieciu, 1 w Nowem i 1 w Grucznie z dobrem powodzeniem, dalej 1 wystawę — 4 dniową — w Nowem. W szkołach publicznych urządzono 13 zebrań propagandowych również połączone z wyświetleniem przezroczy.

W końcu przeprowadził Komitet 3 pokazy gazowe i to w Swieciu, Tleniu i Grucznie

III. Dział O. P. L. G.

1. Kursy kategoryjne i wyszkolenie elementarne. W tej dziedzinie urządził Komitet 1 kurs dla drużyny odkażającej w Nowem, dalej tamże 1 dwudziestogodzinny kurs, w którym brało udział około 150 osób z pośród urzędników, członków Straży Pożarnej, Związku Strzeleckiego, Harcerstwa S. M. P.

Dalej odbył się jeden kurs dla naczelników i delegatów Straży Pożarnych — 34 słuchaczy — następnie 1 kurs dla straży w Przechowie — 12 słuchaczy — 1 kurs dla personelu elektrowni i wodociągów w Swieciu — 12 osób — 1 kurs dla urzędników pocztowych w Grucznie.

Następnie przeprowadzono 2-godzinne ćwiczenia w maskach z Policją Państwową i Strażą Pożarną w Osiu, z urzędnikami poczt. w Pruszczu, Grucznie i Terespolu, dalej powtórkę dla drużyny odkażającej w Swieciu, powtórkę dla obsad posterunków obserw. meldunkowych w Nowem i Swieciu.

2. Kursów czysto informacyjnych — 10 godzin urządził Komitet 8 z liczbą słuchaczy 1.123 i 1 kurs 5-godzinny 580 słuchaczy. Wspomniane wyszkolenie odbyło się w Swieciu — dla personelu żeńskiego Zakładu Psychjatrycznego, Przemysłu Muzycznego, Stowarzyszenia Polek oraz w Drzycimiu, Lnianie, Korytowie, Bukówcu i Siemkowie dla obywatelstwa. Na wszystkich kursach w liczbie 17 przeszkolono razem 2.143 osób. Zainteresowanie ze strony społeczeństwa na ogół zadawalające, miejscami jednakże słabe, przyczem należy nadmienić, że w poszczególnych kursach brało udział społeczeństwo stanu średniego i robotniczego. Inteligencja stosunkowo mało brała udział w kursach i członków z pośród stanu zamożniejszego jest również mało, wobec czego zachodzi konieczność tu na miejscu jak i w terenie uzyskać na członków jaknajwiększą ilość z tego stanu.

IV. Sprawozdanie kasowe:

Uchwalony budżet na rok 1933 przewiduje w przychodach i rozchodach łączną kwotę 7.300 zł.

XV. Zakład Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie.

a) Sprawy rentowe.

W roku sprawozdawczym opracowano spraw rentowych od nieszczęśliwych wypadków w rolnictwie 849

Z pośród tych przypadło na:

ustanowienie odszkodowań za odniesione wypadki	167
ponowne przyznanie renty	16
obniżenie renty	183
odmówienie renty	63
podwyższenie renty	17
zawieszenie renty	312
sprawy różne jak: dostarczenie protez, leczenie szpitalne wzgl. kliniczne itp.	74
Do opracowania z roku 1932/33 pozostało spraw	17

b) Nieszczęśliwe wypadki.

W roku sprawozdawczym zgłoszono nieszczęśliwych wypadków . 182

Z pośród tych przypadło na:

wypadki ze skutkiem śmiertelnym	4
wypadki bez skutku śmiertelnego	178

c) Sprzeciwy i odwołania.

W roku sprawozdawczym wniesiono sprzeciwów i odwołań od uchwał Zakładu Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie . .	296
Z pośród tych przypadło na:	
sprzeciwy od uchwał, przekazanych Urzędom Ubezpieczeń do załatwienia w myśl §§ 1592, 1593, 1595 i 1600	178
odwołania od uchwał ostatecznych, przekazanych Wyższemu Urzędowi Ubezpieczeń w Toruniu wzgl. Trybunałowi dla Spraw Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu do załatwienia . . .	118
do odwołań tych zawyrokowano na korzyść Zakładu Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie w sprawach	69
na niekorzyść Zakładu w sprawach	12

Resztę odwołań dotychczas nie rozpatrzono w instancjach odwoławczych.

d) Składki.

W roku sprawozdawczym dokonano obliczenia składek do ubezpieczenia od wypadków w rolnictwie dla 10 971 płatników na ogólną sumę 126.519,17 zł.

Na podstawie uchwały Wydziału Wojewódzkiego Poznańskiego jako Zarządu Głównego Zakładu Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie z dnia 31. maja 1933 r. pobrano uzupełniające składki za rok 1932 w wysokości 1.30 zł. w stosunku do jednej marki rzeczywistego (przedwojennego) podatku gruntowego katastralnego, oraz w stosunku do jednego złotego podatku gruntowego fikcyjnego, oraz dodatki za urzędników rolnych i robotników fachowych w wysokości jednego złotego od każdego rozpoczętego tysiąca złotych zarobków rocznych.

Odwołań od obliczeń składek było w stosunku do roku ubiegłego znacznie więcej, co należy tłumaczyć przedewszystkiem ciężką sytuacją gospodarczą rolnictwa, pozatem trzykrotne z rzędu w jednym roku 1933. ściąganie składek dodatkowych i uzupełniających za ubiegłe lata, jakkolwiek uzasadnione niezwykle trudnem położeniem finansowem Zakładu Ubezpieczeń, spowodowało do pewnego stopnia dezorjentację płatników, który to objaw przyczynił się do poważnych zaległości w składkach, oddanych do egzekucji.

Ilość spraw rentowych w stosunku do ubiegłego roku sprawozdawczego nie zmieniła się. Dziennik podawczy wykazuje 3982 spraw do opracowania (nie wpływów). Znaczna ta różnica w stosunku do ubiegłego roku sprawozdawczego (8010 wpływów) tłumaczy się zmianą sposobu zapisywania spraw (nie wpływów) do dziennika podawczego, faktyczna przeto ilość spraw nie zmniejszyła się. Zgłoszonych nowych nieszczęśliwych wypadków ubyło w stosunku do roku ubiegłego 40 %. Na tak znaczny ubytek wypadków wpłynęła zainicjowana w zeszłym roku szeroka akcja uświadamiająca rolników o bezwzględnem przestrzeganiu przepisów ochronnych w własnym interesie. Z uznaniem należy podkreślić wydatne współdziałanie organizacyj rolniczych, które nie mniej przyczyniło się do powodzenia akcji.

Wobec wejścia w życie z dniem 1. stycznia 1934 r. nowej ustawy o ubezpieczeniu społecznem, po myśli której czynności wstępne i przygotowawcze z zakresu ubezpieczenia od wypadków przejęły nowo utworzone Ubezpieczalnie Społeczne (dawniejsze Kasy Chorych), nastąpiła likwidacja Sekcji Zakładu Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie.

XVI. Przedsiębiorstwa i zakłady powiatowe.

a) Komunalna Kasa Oszczędności powiatu świeckiego
b) Przetwornia Padlin
c) Zwirownia w Przechowie
d) Publiczny Szpital Powiatowy
e) Sierociniec Powiatowy w Gołuszycach
f) Zakład Opieki Społecznej w Gołuszycach

Udział powiatu w rozmaitych związkach i przedsiębiorstwach:

1. Związek Elektryfikacyjny Chełmno — Swiecie — Toruń.
2. Kolejka Twarda Góra — Nowe.
3. Spółdzielnia Przemysłu Ludowego w Swieciu.

a) Komunalna Kasa Oszczędności powiatu świeckiego w Świeciu z filją w Nowem.

1. Zarząd: Leon Donarski, dyrektor
Leon Kowalski, Jan Zakrzewski, członkowie.

2. Rada Kasy: Franciszek Wiecki, prezes
Koczorowski, zastępca prezesa
Kufel Stanisław
Ofierzyński Kazimierz
Pulkowski Franciszek
Rożycki Kazimierz.

3. Komisja Rewizyjna:
Kikulski Feliks, prezes
Kuberski Franciszek, Sapletta Karol.

Rok sprawozdawczy zaznaczył się dalszem zaostrzeniem trudności tak w handlu jak i w przemyśle i rolnictwie. Pomimo ogólnego spadku rentowności warsztatów pracy na tle nieprzerwanego kurczenia się obrotów i załamania się kursu dolara, a następnie jego spadku do poziomu prawie o 40 proc. niższego od parytetu Komunalna Kasa Oszczędności nie zanotowała z tego powodu większego odpływu, gdyż prawie wszystkie konta dolarowe zamieniono na wkłady złotowe. Spadek kursu dolara miał ten pożądany objaw, że przyczynił się do zlikwidowania zakorzenionego w kraju systemu dwuwalutowości. Mimo niekorzystnego kształtowania się sytuacji gospodarczej Kasa zakończyła pomyślnie rok obrachunkowy. Niesłabnący naogół kryzys zaufania nie dotknął ją dzięki temu, że przystosowuje się ona w zupełności do nowych warunków życia gospodarczego. Wkłady nietylko utrzymały się na poziomie zeszłorocznym, lecz wzrosły, co świadczy o wielkiem zaufaniu, jakiem Kasa wśród swych depozytarjuszy się cieszy. Obroty po obu stronach księgi głównej wyniosły ca 110.000.000,— zł.

Komisja rewizyjna przeprowadziła 5 rewizyj, w tem jedna nadzwyczajna niespodziewana w oddziale w Nowem i jedna niespodziewana w Swieciu.

Przedmiotem badań Kom. Rew. był całokształt gospodarki Kasy. Lustrowano kilkakrotnie Kasę, która zgadzała się z księgami, dokładnie badano wszystkie działy, jak Zastępstwo Banku Polskiego, papiery wartościowe, zapasy walut, depozyty i udzielone kredyty.

Szczególne kredyty ponad 5.000,— zł. zostały przez komisję rewizyjną dokładnie badane.

Pomiędzy innem komisja rewizyjna stwierdziła, że najwięcej zamrożone są kredyty w specjalnych funduszach, uchwalonych przez Radę Powiatową, a później przekazane Kasie Oszczędności na kapitał zakładowy, wzgl. spłatą zobowiązań powiatu wobec Kasy. Komisja Rewizyjna stwierdziła następujący stan funduszów specjalnych:

1. Fundusz spółdzielczy 22.000,— zł, jest wyczerpany w którym zostały 10.000,— zł. w drodze przeliczenia przez Przechowo spłacone. Odsetki ulgowe nie wpływają regularnie

2. Fundusz meljoracyjny wynosi 42.614,— zł, jest przez doliczenie odsetek przekroczony, odsetki wogóle nie wpływają, mimo tego, że stopa wynosi 4%.

3. Fundusz na popieranie rolnictwa wynoszący 100.000,— zł jest zupełnie zamrożony i obecnie toczą się pertraktacje celem upłynienia tego kredytu.

4. Fundusz stypendjalny, który miał wynosić 30.500,— zł jest przekroczony o 6.977,— zł i nie ma jeszcze żadnych zwrotów.

5. Fundusz walki z bezrobociem, z którego wydano na wprowadzenie na grunt bezrobotnych razem 135.000,— zł. Bezrobotni wpłacili razem 20.879,— zł i narazie ustały dalsze wpłaty. Cena nabycia jednej osady wynosi 3.200,— zł — 3.600,— zł za 1 ha wraz z budynkami, zależnie od tego czy są na osadzie budynki z drzewa czy murowane. Warunki są bardzo dogodne dla nabywców, oprocentowanie wynosi 5% † 1% na amortyzację tak, że kapitał by się spłacił w 36 latach. Roczna opłata z jednej osady wynosi 200,— zł — 300,— zł, co osadnicy przy dobrej woli mogliby zapłacić.

6. Fundusz elektryfikacyjny uchwalony w wysokości 300.000,— zł jest nieomal jedynym funduszem, do którego wpływają rok rocznie ustalone odsetki i wpłaty. Przez upłaty obniżył się ten fundusz na 248.000,— zł.

Uciążliwe kredyty krótkoterminowe w Bankach państwowych zostały uregulowane, pozostał tylko kredyt dla rzemiosła w wysokości 47.000,— zł w Banku Gospodarstwa Krajowego, obecnie rozłożony na dogodne raty. W Banku Rolnym pozostał tylko kredyt na 90.000,— zł, który będzie w krótkim czasie uregulowany w drodze rozliczenia.

Kasa coraz więcej uniezależnia się od kredytów w bankach obcych i opiera swoje operacje na własnych silnych funduszach i depozytach co świadczy o przezorności władz Kasy.

Mimo ciężkiego kryzysu Kasa stoi na bardzo zdrowych podstawach i nie ma żadnych obaw na przyszłość.

Strona techniczna Kasy działa sprawnie.

Bilans roczny (netto) Komunalnej Kasy Oszczędności pow. świeckiego

Świecie n. W. z filją w Nowem n. W. na dzień 31. grudnia 1933 roku.

Stan czynny.

1. Kasa i sumy do dyspozycji:		
a) gotówka w kasie	66.703,02	
b) pozostałość w Banku Polskim i PKO.	62.974,91	
c) pozostałość w innych bankach	18.476,61	148.154,54
2. Papiery wartościowe:		
a) państwowe	57.802,45	
b) komunalne	65.784,—	
c) akcje Banku Polskiego	13.569,75	137.156,20
3. Weksle zdyskontowane		1.379.291,62
4. Weksle protestowane		61.250,06
5. Dłużnicy:		
a) rachunki bieżące	969.670,56	
b) pożyczki pod zastaw	158.448,32	
c) pożyczki komunalne	522.806,90	
d) pożyczki ulgowe dla rolnictwa	107.773,03	
e) pożyczki ulgowe dla rzemiosła	48.307,—	
f) pożyczki na meljoracje (po 0,4% w str. r.)	42.614,—	
g) pożyczki na popieranie spółdziel. (po 4% w stosunku rocznym)	11.867,—	
h) pożyczki stypendjalne (bezprocentowe)	37.370,60	1.898.857,41
6. Krótkoterminowe pożyczki hipoteczne		770.000,12
7. Nieruchomości	168.757,29	
Odpisy	3.757,29	165.000,—
8. Ruchomości	23.223,88	
Odpisy	3.223,88	20.000,—
9. Sumy przechodnie		61.255,23
		4.640.965,19
Poręczenie		10,15
Inkasso		33.274,64
Dłużnicy z tytułu inkasa		1.107,—
		4.675.356,98

Stan bierny.

1. Kapitały własne:		
a) fundusz zakładowy	900.000,—	
b) fundusz zasobowy	246.007,56	
c) fundusz wątpliwych pretensyj	12.599,92	
d) fundusz emerytalny	12.039,69	
e) fundusz wyrównawczy	5.682,27	1.176.329.44
2. Wkłady:		
a) depozyty	1.870.807,11	
b) rachunki czekowe	264.922,07	
c) rachunki bieżące	211.350,34	2.347.079,52
5. Banki:		
a) Bank Gospodarstwa Kraj. Bydgoszcz (specjalny kredyt)	47.000,—	
b) Państwowy Bank Rolny Grudziądz (specjalne kredyty)	98.505,—	
c) Komunalny Bank Kredytowy Poznań (specjalny kredyt)	123.200,—	
d) Różne Banki i Kasy	105.021,05	373.726,05
4. Redyskont weksli:		
a) Bank Gospodarstwa Kraj. Bydgoszcz	10.300,—	
b) Bank Polski Grudziądz	619.829,21	630.129,21
5. Wierzyciele hipoteczni		1.107,—
6. Sumy przechodnie		82.253,—
7. Zysk za rok 1933		30.340,97
		4.640.965,19
Poręczenie		10,15
Różni za inkasso		33.274,64
Wierzyciele z tytułu inkasa		1.107,—
		4.675.356,98

Straty **Rachunek strat i zysków z roku 1933.** **Zyski**

Straty			Zyski	
1. Procenty i prowizje wypłacone . . .		204.401,83	1. Procenty i prowizje pobrane i inne . .	331.634,09
2. Koszty handlowe:				
a) osobowe . . .	65.557,30			
b) rzeczowe i różne	19.926,50			
c) świadczenia socj.	4.426.32	89.910,12		
3. Odpisy:				
a) nieruchomości .	3.757,29			
b) ruchomości . .	3.223,88	6.987,17		
Zysk netto		30.340.97		
		331.634,09		331.634,09

Swiecie n. W., dnia 12 stycznia 1934 r.

Zarząd:

Leon Donarski, dyrektor.

Leon Kowalski. Jan Zakrzewski.

Komisja rewizyjna:

Feliks Kikulski, prezes.

Franciszek Kuberski. Karol Sapletta.

Rada Kasy:

Franciszek Wiecki, prezes.

Franciszek Koczorowski, zastępca prezesa.

Stanisław Kufel, Kazimierz Ofierzyński,

Franciszek Pulkowski, Kazimierz Różycki.

Zgodność bilansu oraz rachunku strat i zysków z księgą główną i inwenturami za rok obrachunkowy 1933 poświadczam niniejszem

Swiecie, dnia 16. stycznia 1934 r.

Zygmunt Englert,
zaprzysiężony rewizor ksiąg przez Izbę Przemysł.-Handl. w Gdyni.

Rada Powiatowa uchwałą dnia 28. II. 1934 r. uznała bilans, rachunek zysków i strat per. 31. XII. 1933 za rzetelne i dokonała podziału czystego zysku w wysokości 30.340.97 zł jak następuje:

30.000,—	zł zwrot dotacji dla Wydziału Powiat. w/m.,
50,—	„ Czerwony Krzyż w/m.,
50,—	„ L. O. P. P. Swiecie,
25,—	„ Związek Obr. Kresów,
25,—	„ T. C. L. Swiecie
190,97	„ do dyspozycji Zarządu K. K. O.
30.340,97	zł.

b) Przetwornia Padlin.

Dzierżawca Przetworni Padlin jest nadal p. Leon Witkowski. Czynsz dzierżawny wynosi 2.000 zł. rocznie.

c) Żwirownia w Przechowie.

Zwirownia dała tytułem dzierżawy 162.68 zł.

d) Publiczny Szpital Powiatowy.

Dyrektor: Dr. Hillar, Dr. Stein, lekarz asystent.

Taksa szpitalna.

Dla chorych z okręgu szpitalnego:

Kl. III.	wewnętrzn.	5.—	chirurg.	6,—
„ II.	„	9,—	„	11,—
„ I.	„	15,—	„	18,—

Dla chorych z poza okręgu szpitalnego:

Kl. III.	wewnętrzn.	6,—	chirurg.	7,—
„ II.	„	10,50	„	13,—
„ I.	„	17,50	„	21,—

Sprawozdanie za rok 1933|34 Publicznego Szpitala Powiatowego.

Liczba łóżek etatowych 140 w tem na oddziałach: chirurgicznym 42, wewnętrznym 50, położniczym 8, zakaźnym 24; inne oddziały: dziecięcym 10, wenerycznym 6. Personel: a) lekarzy 2, b) pers. pomocn. lekarski: pielęgniarek 7, c) niższy salowy 5, d) administracyjny 1, e) gospodarczy 8.

RUCH CHORYCH.

Na choroby	było									ubyło									pozostało na rok następny			liczba dni leczenia		UWAGI
	na 1. I. 1933			przyjęto w ciągu roku			razem leczon.			wypisano			zmarło			razem ubyło								
	Mężczyzn	Kobiet	w tem dzieci do lat 15	Mężczyzn	Kobiet	w tem dzieci do lat 15	Mężczyzn	Kobiet	w tem dzieci do lat 15	Mężczyzn	Kobiet	w tem dzieci do lat 15	Mężczyzn	Kobiet	w tem dzieci do lat 15	Mężczyzn	Kobiet	w tem dzieci do lat 15	Mężczyzn	Kobiet	w tem dzieci do lat 15	Ogólna	Przeciętna na 1-go chorego	
wewnętrzne ogółem	5	5	—	47	64	8	52	69	8	37	65	5	9	4	2	46	69	7	6	—	1	2893	23,9	
chirurgiczne ogółem	15	9	4	117	82	55	132	91	59	117	83	48	9	5	7	126	88	55	6	3	4	8044	36	
w tem operow. chorych	12	9	—	94	67	—	—	—	—	—	—	—	9	4	—	—	—	—	3	2	—	—	—	
położnicze ogółem	—	6	—	—	62	—	—	68	—	—	61	—	—	4	—	—	65	—	—	3	—	945	13,8	
w tem porodów	—	3	—	—	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
poronień	—	—	—	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	
zakaźne ogółem	—	4	2	23	29	22	23	33	24	20	29	23	1	4	1	21	33	24	2	—	—	2442	43,6	
w tem: dur plam	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
dur brzuszny	—	4	—	7	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	
płonica	—	—	—	8	6	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
błonica	—	—	—	8	9	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
weneryczne ogółem	—	1	—	7	9	2	7	10	2	4	5	1	—	—	—	4	5	1	3	5	1	830	48,8	
w tem kiła	—	1	—	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	
gruźlica ogółem	2	2	1	10	10	1	12	12	2	7	2	—	5	8	—	12	10	—	—	2	1	1292	53,8	
w tem gruźl. dróg oddech.	1	1	—	8	10	—	—	—	—	—	—	—	5	7	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
rak ogółem	—	—	—	2	1	—	2	1	—	2	1	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	41	13,6	
umysłowe, ogółem	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	4	4	
inne	—	1	—	2	5	2	2	6	2	1	5	2	—	—	—	1	5	2	1	1	—	—	—	
Razem	22	27	7	206	258	88	228	285	95	187	246	77	24	26	10	211	272	87	17	13	7	16491	32,1	

Stan Szpitala (Lecznicy).

1. Ogólna powierzchnia terenu, zajmowanego przez szpital (lecznicę) 1,7452 ha, w tem powierzchnia gruntów uprawnych 0,5600 ha, ogrodów 0,8502 ha, parku podwórza 0,1600 ha, trawników 0,1750 ha.
2. Liczba budynków szpitalnych (lecznicy) 2 ich przeznaczenie i stan, budynek główny — stan dostateczny, budynek dla chorych zakaźnie — stan dobry.
3. Przeciętna powierzchnia podłogi na salach chorych na 1 chorego 6,49 m^2, kubatura 22,91.
4. Urządzenia higjeniczne:
   a) rodzaj oświetlenia elektryczne,
   b) „ ogrzewania centralne,
   c) zaopatrzenie w wodę, wodociągi,
   d) łazienki (liczba i stan) — stan dostateczny,
   e) usuwanie nieczystości (kanalizacja, doły biologiczne, wywózka)
   f) ustępy dla chorych i personelu — liczba i stan 16 — stan dostateczny.
5. Kuchnia — liczba pomieszczeń ku hennych i dodatkowych 5.
6. Pralnia — „ „ 3 mechaniczna, ręczna mechaniczna.
7. Zaopatrzenie szpitala (lecznicy) w bieliznę pościelową i odzieżową:
   a) liczba zmian: pościelowej na jedną zmianę,
   odzieżowej częściowo na jedną zmianę,
   b) stan jej jeszcze dostateczny.

e) Sierociniec Powiatowy.

Urząd Wojewódzki Pomorski decyzją z dnia 22. II. 1934 r. P. O. O. 8/12 zatwierdził nowy regulamin dla Sierocińca Powiatowego uchwalony przez Radę Powiatową dnia 12. VII. 1933 r. Regulamin znacznie rozszerza działalność Sierocińca przez to, że przyjmuje na wychowanie sieroty ponad lat 3.

Według tego regulaminu sierociniec jest zamkniętym zakładem opiekuńczym dla dzieci bez różnicy płci do skończonego 14 roku życia, przeznaczonym dla sierot, półsierot i wogóle dzieci zaniedbanych pod wzgl. opieki lub opuszczonych.

Z ważnych powodów okres pobytu może być przedłużony na wniosek kierowniczki za zgodą Przewodniczącego Wydziału Powiatowego ponad 14 lat.

Zadania i rodzaj opieki.

Sierociniec ma za zadanie udzielania wychowańcom całkowitej opieki.

W szczególności otrzymują wychowańcy Sierocińca całkowite utrzymanie i mieszkanie oraz wszelkie środki, konieczne dla prawidłowego rozwoju fizycznego, umysłowego, moralno religijnego oraz przygotowanie do pracy zawodowej.

Sierociniec obliczony jest na 35 dzieci. Personel składał się z 1 kierowniczki, 1 pielęgniarki, 1 wychowawczyni i 3 służących.

Z roku 1933/34 pozostało	26	dzieci
Przyjęto w ciągu roku	11	„
Opuściło Sierociniec	7	„
Zmarło	—	„
Pozostało na rok następny	30	„

Preliminowano 12.773 zł. wydano 9.886 zł.

Władze Sierocińca.

Sierociniec zastępuje na zewnątrz Wydział Powiatowy powiatu świeckiego, który równocześnie zarządza nim oraz wydaje przepisy, dotyczące poszczególnych przejawów życia zakładowego.

Jako organ pomocniczy i opinjodawczy Sierocińca we wszystkich sprawach powołano się do życia Kuratorjum, które przedkłada swe wnioski, uchwały, uwagi itp. Wydziałowi Powiatowemu za pośrednictwem Przewodniczącego.

Kuratorjum składa się: 1. z przewodniczącego Wydziału Powiatowego wzgl. jego prawnego zastępcy jako przewodniczącego, 2. z 2 przedstawicieli Wydziału Powiatowego, 3. z 2 pań, wybranych przez Wydział Powiatowy, 4. z lekarza zakładowego.

Z ramienia Wydziału Powiatowego wchodzą:

Franciszek Wiecki, Mieczysław Gołębiewski.

Jako dalsi członkowie wybrani przez Wydział Powiatowy wchodzą:

pp. Krawczykowa, starościna
Kamrowska, Rozanno.

Zakład Opieki Społecznej w Gołuszycach.

W roku 1929 nabył Wydział Powiatowy od Okręgowego Urzędu Ziemskiego drogą cesji po p. Stachurskim Karolu ośrodek w Gołuszycach, obszaru ca 60 ha wraz z zabudowaniami, inwentarzem żywym i martwym za cenę 186.500,— złotych i urządził Powiatowy Zakład Opieki Społecznej. W powyższej cenie kupna miał partycypować Okręgowy Urząd Ziemski kwotą 51.000,— zł., płatną w 5 rocznych ratach i kwotą 135.500,— p. Stachurski. Okazało się jednak, że p. Stachurskiemu należały się tylko parcele 32, 32a, 32b, 33c, 34b, 35a, 35b, oraz część parceli 34c (5.62.88 ha), gdy reszta parceli 34 c) (15 ha) należała się Skarbowi Państwa, a p. Stachurski ją tylko wydzierżawił. Wobec powyższego otrzymał p. Stachurski zamiast 135.500,— zł. tylko 113.400,— zł. Renty na rzecz Skarbu Państwa dotychczas nie płacono, ponieważ O. U. Z. tego jeszcze nie zażądał. Wspomniane 15 ha przejął powiat w dzierżawę od Okręgowego Urzędu Ziemskiego.

Rola do jesieni 1929 r. była w administracji Wydziału Powiatowego, do jesieni 1930 r. wydzierżawiono ca 40 ha obywatelom z Gołuszyc, a od tego czasu uprawia Zakład całą rolę sam.

Celem spłaty ceny kupna zaciągnięto w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu pożyczkę długoterminową w wysokości 100.000,— zł. w 8% obligacjach przy amortyzacji 2% rocznie, a resztę należytości pokryto z zwyczajnych dochodów budżetowych. Oficjalnie przejął Wydział Powiatowy ośrodek Gołuszyce w posiadanie od Okręgowego Urzędu Ziemskiego dnia 18. I. 1930 r.

W maju 1929 r. przystąpił Wydział Powiatowy do przystosowania zabudowań mieszkalnych i gospodarczych do przeznaczonego celu. W domu mieszkalnym o 49 ubikacjach i 2844 m³ przestrzeni urządzono wodociągi i kanalizację, łazienki pojedyńcze i zbiorowe oraz gruntownie z emontowano urządzenie centralnego ogrzewania. W domu tym pomieścić można ca 60 starców poza personelem Zakładu, kuchnią, śpiżarnią i t. d. Pozatem urządzono tu kapliczkę pod wezwaniem Królowej Korony Polskiej.

Na terenie Zakładu założono szkółkę drzew owocowych i liściastych, która obecnie już przynosi poważne zyski.

W szkółce drzew jest największa część drzewek rozsprzedana, także pozostało już tylko ca 17.000 drzew na sprzedaż i to już w przeważnie gorszej jakości, gdyż najlepsze są wybrane. W miejsce sprzedanych drzew zakłada się nowe i jest już około 50.000 jabłoni zasadzonych, tak że będzie rok rocznie przyrost nowy na sprzedaż. Obecnie jest szkółka starannie prowadzona, ogrodnik przeprowadził dokładną inwentaryzację drzew, zakupił księgę w której zamierza prowadzić dokładnie przychód i rozchód drzewek. Prowadzi gatunek zalecany przez Komisję pomologiczną i które tu na Pomorzu są przyjęte.

Gospodarstwo podwórzowe. Swiniarnia liczy 7 macior i ca 20 warchlaków, jeden knur własnego chowu. Obora liczy 14 krów dojnych, które wedle kontroli mleka dały 171,51 mleka, zatem wypada na jedną krowę 12,25 litrów mleka dziennie jest to wynik dobry, wygląd zewnętrzny na ogół dobry. Przyrost 3 cieląt i 1 jałówka jakościowo dobre.

Pola. Komisja Rewizyjna zlustrowała wszystkie pola należące do majątku. Z powodu długotrwałej suszy jest stan zbóż bardzo nierówny, zboże jare miejscami żółknie a na łąkach jest mało trawy. Zupełnie zawiódł nowo założony trawnik, na którym jest bardzo słaby przyrost trawy, zaś z wysianej lucerny i dobrych traw nie ma śladu.

Personel składa się z 1 kierowniczki, 1 pielęgniarki, 1 kucharki i 3 służących.

Z roku 1933/34 pozostało	22	osób
Przyjęto w ciągu roku	2	„
Opuściło Zakład	7	„
Zmarło	—	„
Pozostało na rok następny	17	„
Ogólna liczba wynosiła	7595	„

Preliminowano 28.420,— zł. wydano 34.636,— zł

Z ramienia Wydziału Powiatowego zarządza zakładem komisja w której skład wchodzą:

a) Przewodniczący Wydziału Powiatowego jako przewodniczący,
b) członek Wydziału Powiatowego p. Wiecki jako opiekun zakładu,
c) członek Rady Powiatowej, p. Gołębiewski,
d) opiekun społeczny gminy Gołuszyce,
e) lekarz zakładowy,
f) ksiądz zakładu.

Oprócz tego wybrano specjalną komisję rewizyjną w osobach pp. Januszewskiego i Kikulskiego.

Udział Powiatowego Związku Samorządowego w rozmaitych związkach i przedsiębiorstwach.

Związek Elektryfikacyjny Chełmno — Swiecie — Toruń.

Tut. Związek Samorządowy jest członkiem Między-komunalnego związku pod nazwą „Związek Elekryfikacyjny Chełmno — Swiecie — Toruń z siedzibą w Chełmnie od r. 1920.

Związek ten ma za cel zelektryfikowanie powiatów chełmińskiego, świeckiego i toruńskiego, tj. wybudowanie sieci elektrycznej wys kiego napięcia do wszystkich gmin i obszarów dworsk. wymienionych powiatów, wybudowanie sieci elektrycznej niskiego napięcia (gminnych) w gminach samych i dostarczenie potrzebnych transformatorów.

Związek Elektryfikacyjny nie miał potrzebnych kapitałów, dla tego stworzył powiat świecki uchwałami Sejmiku Powiatowego z roku 1928 i 1929 specjalny „Fundusz Elektryfikacyjny" w wysokości 300.000 zł. celem dalszej rozbudowy sieci elektrycznej wysokiego i niskiego napięcia w powiecie świeckim. Funduszem tym dysponował Wydział Powiatowy w ten sposób, że udzi lał Związkowi Elektryfikacyjnemu pożyczek oprocentowanych po 4% rocznie, na budowę sieci elektrycznej wysokiego napięcia do gmin i niskiego napięcia w gminach powiatu świeckiego. Pożyczki te zwracał powiatowi Związek Elektryfikacyjny przez przekazywanie w ratach kwartalnych częś i wpływów ze sprzedanego prądu w gminach, za pomocą tych pożyczek zelektryfikowanych i to w wysokości 20 groszy za siłę, a 30 groszy za światło od kilowat godziny.

Ponadto w roku 1923 rozpisał Wydział Powiatowy przymusową 6% pożyczkę i przekazał ją Związkowi Elektryfikacyjnemu w wysokości	160.922.00 zł.
Od tej pożyczki odpisano na uzupełnienie udziału powiatu	47.762.80 „
pozostało	113.159.20 zł.
Po doliczeniu odsetek za czas od r. 1928 do 31. III. 1932 r. pozostało . . .	64.086.58 zł.
	177.245.78 zł.
Z tej sumy przeniesiono na uzupełnienie udziału powiatowego	50.507.48 zł.
Pozostało ostatecznie	126.738.30 zł.

Powyższą kwotę 126.738.30 zł. zużył Wydział Powiatowy uchwałą Rady Powiatowej dnia 21. 6. 32 r. drogą cesji na pokrycie swego długu krótkoterminowego w K. K. O. pow. świeckiego z r. 1932/33.

Sejmik Powiatowy uchwałą dnia 21. II. 1931 r. zlikwidował Fundusz Elektryfikacyjny w wysokości 300.000 zł., i przeznaczył na podwyższenie kapitału zakładowego Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu świeckiego z 600.000 zł. na 900.000 zł. W zamian za to K. K. O. powiatu świeckiego udziela Związkowi Elektryfikacyjnemu S. C. T. długoterminową pożyczkę 300.000 zł. pod dotychczasowemi warunkami (4%) K. K. O. powiatu świeckiego znów spłaca otrzymane 300.000 zł. w 10 ratach rocznych do tut. Pow. Związku Samorządow. z czystego zysku rocznego.

Z pomocą tego funduszu wybudowano sieć wysokiego napięcia do szereg gmin.

Udział powiatu świeckiego w majątku Związku Elektryfikacyjnego wynosi po odliczeniu scedowanej pożyczki wewnętrznej 450.000 zł.

W roku sprawozdawczym wynosiła konsumpcja energji elektr. 2.952.931 kwg; w roku poprzednim 3.000.000. kwg. Spadek zużycia energji elektr. wynosi zatem 1,5%.

Zestawienie konsumpcji energji elektr. za dwa ostatnie lata sprawozdawcze z rozbiciem jej na poszczególnych konsumentów:

	1932/33	1933/34
Zakup energji elektr.	3.000.000 kwg.	2.954.931 kwg.
Sprzedaż energji elektr.	2.552.000 „	2.505.306 „
Straty w sieciach w kwg.	448.000 „	449.625 „
Straty w sieciach w procentach	15%	15.1%

Zużycie.

	1932/33	1933/34
Miast	1.341.000 kwg.	1.264.233 kwg.
Koleji	167.000 „	193.803 „
Cukrowni	151 000 „	158.795 „
Młynów	282.000 kwg.	216.501 kwg.
Rolnictwa	611.000 „	671.976 „

Porównując powyższe zestawienie wynika, że spadek zużycia energji elektr. zaznaczył się u miast i młynów, wzrosła natomiast konsumpcja dworców kolejowych, cukrowni i rolnictwa.

Spadek zużycia energji elektr. u młynów tłumaczy się tem, że młyny mimo niskiej ceny za prąd 15 gr. za kwg. wskutek niskiej ceny za zboże są zmuszone spowodu nierentowności albo przedsiębiorstwa likwidować względnie przechodzić na inny zapęd.

Wszelkie starania Związku u Pom. El. Krajowej „Gródek" w sprawie obniżenia ceny za energję elektr., chociażby tylko dla młynów, nie odniosły skutku.

Wzrost konsumpcji energji elektr. w rolnictwie os'ągnięto dzięki ustalenia dla poszczególnych konsumentów kontyngentów zużycia energji elektr. Konsument, który przekroczył ustalony dla niego kontyngent płaci po przekroczeniu kontyngentu zamiast 70 wzgl. 66 groszy tylko 35 gr. za 1 kwg. Zastosowana obniżka zachęciła jak się okazuje konsumentów do lepszego oświetlenia i zastosowania grzejnictwa, co przy cenie 70 gr. za kwg. ze względu na kryzys gospodarczy było niemożliwe.

Pomimo, że w budżecie na rok 1933/34 nie można było przewidzieć żadnych funduszy na rozbudowę sieci, powiększył Związek swą sieć elektr. o około 6 klm. sieci wysokiego napięcia 15000 V. i 1 stację transformatorową i 200 klm. sieci niskiego napięcia 220/380 V.

Sieć wysokiego napięcia wybudowano z Czystego do majętności Storlus w powiecie chełmińskim: sieć niskiego napięcia o długości 0,5 km. w Waterowie od istniejącego już transformatora do gospodarstwa rolnego p. Reinkego, również w pow. chełmińskim. Na pokrycie kosztów budowy udzielili właściciele majętności Związkowi pożyczki bezprocentowe i to majętność Storlus 16.000 zł., p. Reinke 1.200 zł. Spłaty pożyczek dokonuje Związek bonifikatami z tyt. rachunków za energję elektr. w wysokości 35 gr. od kwg. dla światła i 15 gr. do siły. Pozatem wykonał Związek w lipcu zgodnie z uchwałą Rady Związku z dnia 16 marca 1933 r. drugi dopływ z Torunia. Linję 15000 V. o długości 6,5 km. wybudowano od Wrzosów do Łysomic natomiast linje z Torunia wykonała Pom. Elektr. Krajowa „Gródek". Koszta budowy linji wynoszące około 22.000 zł zostały rozłożone zgodnie z uchwałą Rady Związku na dwa lata budżetowe 133/34 i 34/35.

2. Kolejka Twarda-Góra - Nowe.

I. Statystyka ruchu.

Pociąg kursował dziennie 3 razy w obie strony.

Przetransportowano w r. 1933 osób 24.088, w r. 1332 — 26.972, w r. 1931 — 39.600, w r. 1930 — 48.804, w r. 1929 — 66.382, w r. 1928 — 78.235, w r. 1927 — 23.593.

Rozkład jazdy ważny od 15-go maja 1934 r.

				Stacja				
6¹⁰	9⁰⁰	19¹⁰	o.	Twarda-Góra	p.	5²⁵	8³⁰	17⁴⁵
6²⁵	9¹⁵	19²⁵	p.	Nowe	o.	5¹⁰	8¹⁵	17³⁰

II. Wagonowe przesyłki towarów:

Węgiel	24.71.2	Sól	217.5	Siano i słoma	117.5
Zboże	1296.0	Warzywo	77.0	Wapno	55.0
Drzewo i deski	3919.6	Ocet	7.0	Mat. budowlane	281.6
Wiklina	49.9	Okowita	18.1	Cegła	25.9
Forniery	186.7	Sledzie	5.2	Glina	41.1
Przeprowadzka	35.5	Buraki	1962.9	Kafle	10.0
Meble	26.5	Wytłoki	131.1	Beczki	10.8
Nafta	148.1	Szt. nawozy	175.2	Skóra	4.5
	8133.5	Ziemniaki	30.8	Bydło	2.4
			26.24.8		548.8

razem: 11.307.1 ton.

Przesyłki drobnicowe . . . 920.5 ton.

III. Gospodarka finansowa.

Dochody wynosiły:

1. Z ruchu osobowego	10.963.35	
2. Z ruchu towarowego	26.912.04	
3. Z różnych innych razem	5.371.52	43.246.91
Wydatki ruchu i administracji razem:		43.902.65
Strata		655.74

Dochody:

a) W ruchu osobowym zmniejszyły się w stosunku do roku 1932 o 32%.
b) W ruchu towarowym o 14%.

Rozchody:

a) Wydatki administracyjne zwiększyły się o 7%,
b) Wydatki eksploatacyjne zmniejszyły się o 14%.

Kapitał akcyjny:

430 sztuk akcji po 300 zł. . . . . 129.000.— zł.

Z tego przypada na:

Skarb Państwa Polskiego	172 ak.	=	51.600.— zł.
Starostwo Krajowe	86 ak.	=	25.800.— „
Powiat Swiecie	85 ak.	=	25.500.— „
Miasto Nowe	1 ak.	=	300.— „
Firma Lenz i Sp.	86 ak.	=	25.800.— „
			129.000.— zł.

Spółdzielnia Przemysłu Ludowego.

Wskutek nierentowości spółdzielnię zlikwidowano. Udział powiatu w wysokości 1000 zł. został zwrócony w naturze postaci wyrobów.

XVII. Administracja gmin wiejskich.

Liczba gmin miejskich	2
„ „ wiejskich	148
„ obszarów dworsk.	62
„ wójtostw	46
„ urzędów stanu cywiln.	48

Gminy wiejskie preliminowały tytułem wydatków . . .	386.582.65 zł.
wydatkowały faktycznie	283.709.69 „
preliminowały dochodów	386.582.65 „
uzyskały „	284.763.70 „
Zadłużenie gmin było:	
a) długoterminowe	171.474.— „
b) krótkoterminowe	62.213.— „

Wydział Powiatowy wyasygnował tytułem subwencji na pokrycie deficytu budżetowego 37726,05 zł.

Lustracje przeprowadził inspektor samorządu gminnego, Alfons Prabucki i to w 45 gminach normalną, w 30 gminach doraźną. W szeregu gminach przeprowadził lustrację Przewodniczący Wydziału Powiatowego osobiście.

Administracja niektórych gmin pozostawiła dużo do życzenia tak pod względem organizacyjnym jak również świadomości zadań i obowiązkowości.

Z powodu przetrzymywania przez zarządy gminne obcych należności i używania ich na wydatki gminne, został wzmożony nadzór nad gospodarką gmin przez częste doraźne lustracje kas gminnych i kontrolowanie sołtysów nad wykonywaniem ich zadań. Rezultat był niespodziewany. Zwiększyły się wpływy podatków w kasach i zmniejszyły się zaległości.

W niektórych gminach stwierdzono sprzeniewierzenia. Winnych podano do Prokuratury celem ukarania.

Administracja wójtostw.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono lustrację tylko w 12 urzędach wójtowskich, gdyż lustrator zajęty był przy lustracji gmin a głównie przy projektach mających być utworzonych gmin zbiorowych. Stwierdzono, że wiele urzędów wójtowskich funkcjonuje niesprawnie. brak u niektórych wójtów świadomości zadań i odpowiednich kwalifikacyj i niezdających sobie sprawę z ważności i godności zajmowanego stanowiska.

XVIII. Skład osobowy Urzędu Rozjemczego do spraw majątkowych posiadaczy mniejszych gospodarstw wiejskich.

L. p.	Nazwisko i imię	Funkcja	Zawód	Miejsce zamieszkania
1	Leon Kowalski	przewodniczący	Starosta w stanie nieczynnym	Przechowo
2	Leon Donarski	zast. przewodnicz.	Dyr. KKO. pow.	Swiecie
3	Władysław Glapa	członek	rolnik	Marjanki
4	Franciszek Dunajski	"	rolnik	Swiecie Wybudow.
5	Antoni Grajewski	"	rolnik	Wiąg
6	Karol Sapletta	"	rolnik	Piskarki
7	Franciszek Łobocki	"	rolnik	Jeżewo
8	Franciszek Guzowski	"	rolnik	Głogówko Król.
9	Konstanty Januszewski	"	rolnik	Karolewo
10	Franciszek Wiecki	"	rolnik	Nowy Jasiniec
11	Franciszek Koczorowski	"	rolnik i kolejarz	Taszewskie Pole
12	Jan Matyja	"	rolnik	Zurawia Kępa
13	Feliks Kikulski	"	kupiec	Dragacz
14	Maksymiljan Lorkowski	"	kupiec	Swiecie
15	Teodor Wąsikowski	"	kupiec	Jeżewo
16	Bernard Delewski	"	kupiec	Dolne Sartowice
17	Franciszek Kuberski	"	kupiec	Swiecie
18	Edward Bartel	"	kupiec	Swiecie
19	Hipolit Braun	"	Dyr. Banku Lud.	Swiecie

Działalność.

I. Dane ogólne:

1. Wpłynęło wniosków ogółem: 953
   na sumę . . . . 1.117.588,23 zł.
2. Ilość załatwionych spraw: 933
   na sumę . . . . 1.098.423,— zł.
   a) załatwiono ugodowo: 629
   b) załatwiono orzeczeniem: 304

II. Podział spraw załatwionych ostatecznie ze względu na jakość:

1. Ilość spraw powstałych z pożyczek pieniężnych . . . 482
   na sumę . . . . 584.781,— zł.
2. Ilość spraw wynikłych z kupna towarów na kredyt . . 278
   na sumę . . . . 299.322,— zł.
3. Ilość spraw z działów rodzinnych 64
   na sumę . . . . 80.400,— zł.
4. Ilość spraw innych 109
   na sumę . . . . 133.920,— zł.

III. Inne dane dot. załatwionych spraw:

1. Wstrzymano licytacyj 87
2. Strony wniosły odwołanie do sądu 27
3. Ogólna ilość posiedzeń 90

Swiecie, dnia 12. lipca 1934 r.

Wydział Powiatowy.

Członkowie:

(—) Januszewski. (—) Kikulski.
(—) Koczorowski. (—) Buczkowski.
(—) Parczewski. (—) Wiecki.

Przewodniczący:

Starosta Powiatowy.
(—) **Krawczyk.**